

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav speciálněpedagogických studií

Bakalářská práce

Názor studentů pedagogických oborů na inkluzivní vzdělávání

Olomouc 2019

vedoucí práce:
prof. PhDr. PaedDr. Miloň Potměšil, Ph.D.

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci na téma „Názor studentů pedagogických oborů na inkluzivní vzdělávání“ vypracovala samostatně, s použitím uvedené literatury, kterou řádně cituji v seznamu použité literatury a za pomoci konzultací s vedoucím práce.

V Olomouci dne .....

.....

Lenka Fraňková

PODĚKOVÁNÍ

Tímto textem bych ráda poděkovala vedoucímu práce panu prof. PhDr. PaedDr. Miloni Potměšilovi, Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce, za cenné rady, trpělivost a ochotu, kterou mi věnoval v průběhu zpravování mé bakalářské práce.

Také děkuji všem respondentům, kteří věnovali čas vyplnění mého dotazníku.

OBSAH

ÚVOD	5
1 INKLUZE	7
1.1 Inkluze - geneze	7
1.2 Vymezení pojmu inkluze	8
1.3 Inkluze vs. integrace.....	9
1.4 Inkluze vs. exkluze.....	10
2 PORADENSKÁ ZAŘÍZENÍ.....	12
2.1 Pedagogicko-psychologická poradna.....	13
2.2 Speciálněpedagogické centrum	14
2.3 Středisko výchovné péče	15
2.4 Školní poradenské pracoviště	16
2.4.1 Speciální pedagog.....	16
2.4.2 Výchovný poradce	18
2.4.3 Školní metodik prevence	19
2.4.4 Asistent pedagoga	20
3 PRAKTICKÁ ČÁST.....	23
3.1 Cíle výzkumu	23
3.2 Výsledky výzkumu	24
3.3 Shrnutí výsledků výzkumu	45
ZÁVĚR.....	47
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	49
SEZNAM ZKRATEK.....	51
SEZNAM PŘÍLOH	52

ÚVOD

V současné době se s tématem inkluze setkáváme velmi často. V naší společnosti i školství je toto téma inkluzivního vzdělávání teprve v začátcích, mnozí z pracovníků si ještě stále nezvykli a každý má na to jiný názor. Někteří inkluzivní vzdělávání nezastávají, jiní zase ano a snaží se, o co nejlepší inkluzi jedinců s různým zdravotním či sociálním postižením, narušením nebo ohrožením.

Moje bakalářská práce se zabývá názorem studentů pedagogických oborů na inkluzivní vzdělávání. Toto téma jsem si vybrala, protože si myslím, že je důležité znát názor těch, kteří studují pedagogické obory a v budoucnu budou s dětmi pracovat. Protože podle toho, jaký postoj a jaké názory budou mít v budoucnu učitelé k inkluzivnímu vzdělávání, tak se budou ke svému zaměstnání stavět. Je důležité zajímat se o to, co si myslí pedagogové, přeci jen oni děti znají, pracují s nimi a také značně ovlivňují jejich život.

Ve výzkumu bych se chtěla zaměřit na informace o tom, jak se studenti pedagogických oborů na středních školách cítí ve společnosti s osobou s postižením a jak je společnost osob s postižením ovlivňuje. Také by mě zajímalo, z jaké části se jejich studium týká speciální pedagogiky, a jaký vliv má na jejich rozhodování o budoucím vykonávání povolání. Chtěla bych zjistit, jak celkově studenti vnímají člověka s postižením nebo znevýhodněním, jaké mají povědomí o speciálních pomůckách a jestli si myslí, že systém podpory v české republice funguje dobře nebo špatně. Ale především chci zjistit jednotlivý názor studentů na inkluzivní vzdělávání. Podle mého názoru, pokud je nyní ve školách čím dál více dětí s různým postižením, narušením nebo ohrožením, mělo by se do studia pedagogických pracovníků začleňovat více speciální pedagogiky.

V inkluzivní společnosti by se lidé neměli rozlišovat na „lepší“ a „horší“ nebo „postižené“ a „normální“. Ve škole by mělo být pro žáky, rodiče i učitele takové prostředí, kde se všichni budou cítit dobře a budou společně chtít dosáhnout vytyčených cílů. Učitelé by měli v dětech podporovat zdravý rozvoj a motivaci. Také by je ale měli naučit to, že všichni nejsme stejní, každý z nás je jiný a žádná odlišnost není chýba a musíme ji přijímat.

Cílem této práce je také přiblížit čtenářům pohled na to, co je to inkluze a vysvětlit pojmy týkající se inkluze, speciální pedagogiky a poradenských zařízení. Účelem je, ale také zjištění výsledku z prováděného výzkumu.

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část se skládá ze dvou kapitol, které pojednávají o základních pojmech souvisejících s inkluzí, speciální pedagogikou a poradenskými zařízeními. Stěžejní částí je první kapitola zabývající se inkluzí a vývojem inkluzivního vzdělávání.

Praktická část obsahuje informace týkající se výzkumu. Pro výzkum byla zvolena kvantitativní metoda a metodou pro získávání dat byl dotazník. Kapitola popisuje výzkumné prostředí a popis postupu při výzkumu. Dále v praktické části naleznete výsledky výzkumného šetření v podobě grafického znázornění a podrobných tabulek.

1 INKLUZE

1.1 Inkluze - geneze

Než se pustíme do toho, jaká je inkluze v dnešní době, měli bychom se podívat na její vývoj a na to, jak se inkluze dopracovala až do dnešní podoby. Abychom inkluzi pochopili, měli bychom se dotknout klíčových událostí, které předcházeli inkluzi v dnešní podobě.

Lechta (2016) uvádí, že v 18. století se v Evropě začali tvořit instituce pro péči o jedince s postižením. Postupně se tato péče systematicky a pozvolna začala rozvíjet, rozvíjely se i edukační metody podle typu postižení. Zpočátku nebyl žádný speciálněpedagogický přístup, který by shrnoval problematiku edukace dětí s postižením, ani se nikdo nesnažil o jeho vytvoření.

Během 19. století se objevovala snaha odlišit se od obecné pedagogiky. Pedagogičtí pracovníci v běžných školách byli přetížení a začínal se řešit problém speciálních metod edukace postižených dětí. Termín léčebná pedagogika se stal prvním projevem snahy o vytvoření teorie o speciálních potřebách pro děti s postižením. (Lechta, 2016)

Na přelomu 19. a 20. a v první třetině 20. století přišla na řadu reformní pedagogika. V této době bylo hodně populární téma alternativní pedagogika, jako jsou pedagogika M. Montessori a waldorfská škola. (Lechta, 2016)

V druhé polovině 20. století přichází nástup postmoderny a s ní hledání nových edukačních přístupů. V poslední třetina 20. století nastává velký rozmach v oblasti počítačů a technologií, který se projevil i v oblasti edukace dětí s postižením. Tento pokrok se projevil u včasné stimulace vývoje řeči a v oblasti alternativní a augmentativní komunikace. Vznikaly různé stimulační počítačové programy, které dětem s postižením usnadňovaly komunikaci, zlepšil se jejich vývoj a umožňovaly minoritní populaci vést život, co nejvíce podobný životu majoritní populaci. (Lechta, 2016)

Integrační pedagogika se v rozvinutých zemích datuje do 80. let 20. století, ale musíme vzít v úvahu zaostávání naší edukační praxe, takže tento trend ovlivňuje i naše současné formy edukace. Koncem dvacátého století se objevují debaty o inkluzivní pedagogice, vrcholí však až počátkem 21. století. Trend inkluze má kořeny v USA. (Lechta, 2016)

1.2 Vymezení pojmu inkluze

Pojem „inkluze“ z latinského slova „inclusio“ znamená „přijetí“. Zajímavé je, že v latině je slovo přijetí synonymem slova „akceptace“, což je v inkluzivní pedagogice základním principem, akceptovat odlišnosti. (Lechta, 2016)

Kalgerová, Stará a kol. (2016) tvrdí, že inkluze dává možnost vzdělávat se všem, bez ohledu na to, jaké jsou mezi nimi individuální zvláštnosti a jaké mají specifické potřeby. Žáci tedy mohou docházet do školy a vzdělávat se se svými vrstevníky, kteří bydlí v jejich okolí, přijdou do kontaktu s dětmi s různými intelektovými prostředky a s dětmi z různého sociokulturního prostředí. Učí se spolužákům porozumět, všimnout si jejich potřeb, navzájem si pomáhat, spolupracovat spolu a zhodnocovat jejich odlišnosti. Učitelé a asistenti mají za úkol zajistit, aby se každé dítě úspěšně vyvíjelo, v hodinách se nenudilo a snažilo se překonávat za pomoci ostatních výzvy a překážky, i pokud je ve třídě různorodá skupina dětí tvořící děti nadané, se sníženými rozumovými schopnostmi, bohaté i sociálně slabší děti, s poruchami učení a chování či děti s tělesným nebo psychickým znevýhodněním. Ve třídě by měla panovat přátelská atmosféra, děti by spolu měli spolupracovat, zažívat společné zážitky, komunikovat spolu a navzájem se vzdělávat. Styl inkluzivního vzdělávání klade na účastníky vzdělávacího procesu (učitele, asistenty, vychovatele) velké nároky, což je jeden z hlavních argumentů odpůrců inkluze.

Pojem inkluze můžeme chápat a vysvětlovat ze dvou různých úhlů. Buď můžeme na člověka výchovně působit a vzdělávat ho za účelem žádoucích změn v jeho osobnosti, to je tradiční způsob. Nebo zvolíme moderní přístup, kde na dítě edukačně působíme v jakémkoli prostředí i mimoškolním prostředí. Inkluzivní pedagogika využívá různé možnosti optimální edukace dětí se speciálními potřebami v prostředí běžných škol a školských zařízení. Také zkoumá a zajímá se o vývoj edukačních procesů zaměřených na děti s PNO (postižení, narušení, ohrožení) v běžných školách a mimoškolních zařízeních. Opravdová inkluze začíná teprve za dveřmi třídy a zahrnuje pod sebe nejen vyučovací proces ale i neformální edukace, rodinnou výchovu a vrstevnické skupiny. (Lechta, 2016)

K sociální inkluzi dochází tehdy, pokud je člověk přijímán společností takový, jaký je a má možnost zapojit se. Pokud má člověk jakoukoli odchylku nebo rozdílnost, v rámci sociální inkluze se na toto pohlíží jako na obohacení skupiny a společnosti. Každý má právo na účast ve společnosti a rozhodování o svém životě. Inkluze je založena na rovnocennosti

mezi jedinci. Rozdílnost, rozmanitost a přítomnost větších či menších rozdílů se považuje za normálnost. Jedinci nejsou povinni splňovat normy společnosti, společnost utváří takovou strukturu, do které se vejdou všichni s jakoukoli odlišností a rozmanitostí. Myšlenka inkluze s netýká pouze inkluze „postižených“, týká se i lidí s běžnými nedostatky, jako například národnostních menšin s nedostatky ve znalosti našeho jazyka a výchovou v odlišném kulturním prostředí, také lidí ze slabších sociálních prostředí atd. Důležité je solidární chování a jednání s lidmi, kteří potřebují naši pomoc. (Anderliková, 2014)

Dle Bartoňové, Vítkové a kol. (2016) je vyučování podle inkluzivního vzdělávání ovlivněno čtyřmi faktory. Prvním faktorem je orientace učitele, jak své žáky zná, komunikuje s nimi a jaký má s nimi vztah. Druhým faktorem je celkový postoj, jaký učitel zastává ve smyslu inkluze. Třetím faktorem jsou zkušenosti učitele v oboru, je důležité, kolik má praxe a jestli sdílí a konzultuje zkušenosti se svými kolegy. Poslední faktor, který ovlivňuje vyučování je osobnostní vlastnost učitele, například jestli je učitel empatický nebo trpělivý.

1.3 Inkluze vs. integrace

Mezi pojmy integrace a inkluze je rozdíl hlavně v jejich zacílení. Rozdíly mezi nimi jsou jednoznačně definovány. Definovali je významní odborníci v zahraničí ve svých pracích – například – Mittler (2000) ve Velké Británii, Speck (2008), Leonhardt (2012) v Německu, Biewer (2009) v Rakousku, Zászkaliczky (2010) v Maďarsku, ale i u nás například – Hornáková (2006) Lechta (2010b).

Jedním z rozdílů je například to, že do skupiny inkluzivní edukace se zařazuje mnohem širší část populace, nejen žáci s postižením a narušením, jak tomu je u integrace. Školy by při inkluzi měly přijímat všechny žáky bez ohledu na intelektuální, fyzické, sociální, emocionální a jazykové nedostatky nebo předpoklady. Jedná se teda například i o děti nadané, pracující děti a děti z ulice, děti z odlehlých oblastí, děti z kočujících skupin, děti z etnických a kulturních minorit nebo děti ze znevýhodněných skupin. Všech těchto dětí, i dalších, se ve smyslu inkluze týká akceptování rozmanitosti. Předmětem integrativní edukace je tedy mnohem menší část populace než při inkluzivní edukaci. (Lechta, 2016)

Dalším rozdílem mezi inkluzí a integrací, je to, že inkluzivní vzdělávání neakceptuje duální systém školství. V rámci integrace žáci mohou docházet do běžných škol i do speciálních. Naopak v rámci inkluze by všechny školy měly přijímat všechny žáky bez ohledu na jejich rozdíly a speciální potřeby. Inkluzivní trend usiluje o postupné odstraňování integrativního duálního školství, podporuje vytváření takových podmínek pro edukaci všech žáků, aby mohla být „škola pro všechny“. Žáci v rámci inkluzivního vzdělávání jsou součástí jedné heterogenní skupiny žáků, kteří mají individuální speciální potřeby. Naopak žáci v rámci integrativního vzdělávání se dělí na dvě skupiny, na žáky, kteří mají speciální potřeby a na žáky, kteří je nemají. (Lechta, 2016)

Jako další rozdíl můžeme uvést, že integrace se zaměřuje na přípravu žáků na to, až se začlení do běžných škol nebo společnosti. Žák se musí přizpůsobit škole, jejím podmínkám, kolektivu, celému edukačnímu systému. Naopak při inkluzivním vzdělávání se očekává, že se škola přizpůsobí všem žákům a bude respektovat jejich rozdílnost a rozmanitost. (Lechta, 2016)

Lechta (2016, str. 38) uvádí že, „*Momentální situace u nás lze charakterizovat jako etapu na cestě od integrace k inkluzi.*“

Podle Uzlové (2010) je integrace možnost pro rodiče a jejich děti s postižením se svobodně rozhodnout na jaké škole budou studovat a úprava vhodných podmínek či zajištění speciálních pomůcek na školách. Naopak inkluzi popisuje, jako vzdělávání všech žáků, a ne pouze se speciálně vzdělávacími potřebami. Cílem vzdělávání jsou všichni žáci a pedagogičtí pracovníci se snaží všem dětem zajistit, co nejkvalitnější vzdělávání s ohledem na jejich možnosti.

1.4 Inkluze vs. exkluze

V předchozí kapitole jsme porovnali pojmy integrace a inkluze. V této kapitole bych se ráda zaměřila na charakteristiku, srovnání a hledání rozdílů mezi pojmy inkluze a exkluze.

Jak jsme si uvedli v předchozí kapitole, integrace znamená to, že nedělíme žáky na skupiny podle toho, jestli jsou postižení nebo nejsou. V inkluzivním vzdělávání se postižené, narušené nebo ohrožené děti vzdělávají v běžných školách s ostatními dětmi. Okolí akceptuje a přijímá rozdílnost všech kolem sebe. Inkluzivní vzdělávání chápe jinakost neboli odlišnost, jako dobrou zkušenost a přínos pro ostatní.

Naopak pojem exkluze znamená úplné vyloučení ze společnosti, kdy jedinci s postižením jsou vzděláváni ve speciálních zařízeních a školách a vůbec nepřichází do kontaktu se společností. Společnost nepřijímá a neakceptuje rozdíly a odlišnosti lidí. Vyloučení ze společnosti nemusí být pouze z důvodu postižení, ale například z důvodu bydlení v různých sociálních komunitách, bezdomovectví, chudoba, špatná sociální situace, náboženství nebo neznalost jazyka. Bezdomovectví je ukázkou extrémní formy vyloučení ze společnosti, kdy je člověk vyloučen z běžných každodenních aktivit.

(https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=64125)

2 PORADENSKÁ ZAŘÍZENÍ

Školská poradenská zařízení součástí vzdělávacího systému a jsou pevně zakotvená v legislativních předpisech ministerstva školství. V minulosti prošla zařízení spoustou změn a reforem, v dnešní době inkluzivního systému edukace zauímají v systému velmi důležitou roli. Poradenské služby jsou poskytovány přímo ve škole speciálním pedagogem, výchovným poradcem a školním metodikem prevence nebo přímo ve speciálním zařízení jako jsou pedagogicko-psychologická poradna, speciálněpedagogické centrum, středisko výchovné péče. Pracovníci v poradenských zařízeních využívají speciální metody, postupy a pomůcky ke speciálněpedagogické diagnostice a intervenci. Pomáhají a radí rodičům s dětmi se specifickými potřebami, jak s dětmi pracovat a jak je správně rozvíjet. Hlavním obsahem činností je utvářet vhodné podmínky pro zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj žáků před nástupem do školy i během školního vzdělávání. (Opekalová, 2010)

Poradenská zařízení nabízí podporu, pomoc a poradenství, pokud klient řeší nějaký problém, jedná se o systém komplexní péče. Zařízení mají také jasně stanovenou organizační strukturu. Na speciálněpedagogická zařízení se klienti mohou obrátit, pokud mají potíže se zvládnutím podmínek výchovně – vzdělávacího procesu z jakéhokoliv důvodu a také žáci, studenti a děti se specifickými potřebami. Poradenská zařízení nabízí služby diagnostické, intervenční, terapeutické, konzultační a informační. Služby nejsou zaměřovány pouze na žáky, děti nebo studenty, ale i na jejich zákonné zástupce a rodinné příslušníky. Také ovšem na učitele běžných škol, speciální pedagogy a vychovatele, kteří se podílí na výchovně-vzdělávacím procesu dětí, žáků a studentů. Stěžejním cílem poradenských zařízení je připravit a přizpůsobit dítěti, žákovi nebo studentovi takové podmínky, které jsou vyhovující pro jeho edukaci a vývoj, a aby po jeho ukončení byl dostatečně připravený pro samostatný a plnohodnotný život v naší společnosti. (Knotová, 2014)

2.1 Pedagogicko-psychologická poradna

Pedagogicko-psychologická poradna poskytuje pedagogicko-psychologické a speciálněpedagogické poradenství a pomoc při výchově a vzdělávání žáků. Činnost poradny je většinou prováděná návštěvou klientů v ambulanci nebo formou návštěv odborných pracovníků ve školách. (Opekalová, 2010)

Úkolem poradny je například zjišťování připravenosti dětí na školní docházku, z vývojového a psychologického hlediska. Dále konzultace s rodiči a doporučení vhodné formy vzdělávání. V pedagogicko-psychologické poradně odborníci provádějí pedagogicko-psychologická a speciální vyšetření kvůli speciálněpedagogické diagnostice a zařazení do vzdělávacího zařízení. Dalším úkolem je také zajišťování prevence a speciálněpedagogické intervence, doporučení speciálněpedagogických pomůcek. (Opekalová, 2010)

Šauerová, Špačková, Nechlebová (2012) uvádí, že pedagogicko-psychologické poradny jsou školská poradenská zařízení zaměřující se na pomoc při výchově a vzdělávání dětí, žáků, studentů a poskytující péči také zákonným zástupcům, školám a školským zařízením. Běžné služby nabízené pedagogicko-psychologickou poradnou jsou například diagnostické, intervenční, metodické a informační. Náplní práce PPP (pedagogicko-psychologické poradny) není pouze zajištění diagnostického vyšetření. Na základě výsledku vyšetření by ve spolupráci s poradnou měla být poskytována péče ve škole či jiných zařízeních. Poradny nadále sledují průběh a stav nápravné péče.

Služby pedagogicko-psychologické poradny jsou poskytovány týmem, který tvoří psychologové, dále také speciální pedagogové různého zaměření (např. logopedie, specifické poruchy učení...), sociální pracovníci, popřípadě spolupracují i lékaři. (Knotová, 2014)

2.2 Speciálněpedagogické centrum

Centrum poskytuje poradenské služby dětem s nějakým typem zdravotního postižení, kteří navštěvují školy se zaměřením na nějaké postižení, ale také žákům docházejících do běžné školy, kteří mají individuální vzdělávací plán. Ve speciálněpedagogickém centru je prováděna například komplexní diagnostika, včasná intervence, tvorba individuálního plánu. V centru si klienti mohou zapůjčit odbornou literaturu a rehabilitační a kompenzační pomůcky. Také je s dětmi prováděna ucelená rehabilitace. Klienti mohou využít sociálně právního poradenství. (Opekalová, 2010)

Michalík a kol. (2011) uvádí, že SPC (speciálněpedagogické centrum) je školské poradenské zařízení poskytující poradenské služby nejen dětem žákům a studentům, ale také jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením.

Speciálněpedagogická centra jsou rozdělována podle zaměření na klienty s různými druhy zdravotního postižení. Mohou poskytovat péči klientům s jedním nebo více druhy zdravotního postižení. Druhy SPC:

- Pro žáky s mentálním postižením
- Pro žáky s poruchou autistického spektra
- Pro žáky se sluchovým postižením
- Pro žáky s tělesným postižením
- Pro žáky s vícečetným postižením
- Pro žáky se zrakovým postižením
- Pro žáky s vadami řeči

Mezi obvyklé činnosti speciálněpedagogických center patří:

- 1) Ve spolupráci s lékaři, pedagogy a orgány sociálněprávní ochrany dětí provádí cílenou depistáž, jedná se o včasné vyhledávání žáků se zdravotním postižením.
- 2) Společně pracovníci speciálněpedagogického centra provádějí komplexní diagnostiku žáka, jedná se o diagnostiku speciálněpedagogickou a psychologickou, cílem je za použití standardizovaných nástrojů zjistit diagnózu.
- 3) Další činností je vytvoření plánu péče o žáka. Všichni odborníci centra by spolu měli spolupracovat a sestavit tento plán společně s klientem a jeho zákonnými zástupci.
- 4) Důležitou činností je včasná intervence.

- 5) Podle speciálních potřeb žáka SPC provádí individuální nebo skupinovou přímou práci s žákem formami edukace, reedukace, intervence.
- 6) Klientovi a jeho zákonným zástupcům je poskytováno sociálněprávní poradenství, kde se poradí o tom, na jaké dávky a příspěvky mají nárok.
- 7) Krizová intervence by měla být prováděna zkušeným odborníkem. Dalo by se říci, že se jedná o první pomoc v těžké situaci.
- 8) SPC pomáhá klientům ve spolupráci s pracovníky úřadu práce, kariéreními poradci s výběrem povolání s ohledem na jeho možnosti a uplatnění na trhu práce.
- 9) Z knihovny SPC, která je naplněna odbornou literaturou, si mohou klienti, zákonní zástupci, popřípadě i pedagogové půjčovat knihy.
- 10) K zapůjčení nabízí SPC také různé rehabilitační a kompenzační pomůcky dle toho jaké klient potřebuje.
- 11) SPC pomáhá klientům začlenit se do běžných mateřských, základních a středních škol.
(Michalík a kol., 2011)

Tým pracující ve speciálněpedagogickém centru se skládá ze speciálních pedagogů, psychologů a sociálních pracovníků. Podle toho, na jaký druh zdravotního postižení se dané centrum zaměřuje, může být SPC doplněno o specializované pracovníky specializujících se na daný druh postižení. Všichni členové týmu SPC by měli znát problematiku daného zdravotního postižení a neustále se vzdělávat a sledovat vývoj poznatků ve vědě a praxi.
(Michalík a kol. 2011)

2.3 Středisko výchovné péče

Podle Šauerové, špačkové, Nechlebové (2012) je středisko výchovné péče školské zařízení, které nabízí preventivní výchovnou péči dětem a mládeži s rizikem poruch chování nebo s již rozvinutými poruchami chování, u kterých nebyla nařízena ústavní výchovná péče ani ochranná výchova.

SVP (středisko výchovné péče) poskytuje služby dětem a žákům s rizikem, s projevy poruch chování nebo s negativními jevy v jejich sociálním vývoji. Také poskytují péči dětem propuštěným z ústavní výchova a pomáhají jim s jejich začleněním zpět do společnosti. Cíl středisek výchovné péče je předcházení vzniku negativních a nežádoucích projevů chování, snižování nebo odstraňování příčin a důsledku vzniklých poruch chování.

Dále je cílem přispívat ke zdravému vývoji dítěte a osobnostnímu rozvoji. Ve středisku pracují speciální pedagogové, pedagogičtí pracovníci, a psychologové. Doplňují jiná školská poradenská zařízení a spolupracují s nimi. SVP mohou využívat klienti od 3 let až do ukončení vzdělání, přípravy na zaměstnání, nejdéle do 26 let. Klienti mohou docházet do střediska výchovné péče buď ve formě ambulantní, stacionární nebo internátní. Podmínky činností středisek výchovné péče vychází ze zákona č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy nebo výkonu ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů. Dále vychází ze školského zákona (561/2004 Sb.) (Kaleja 2013)

2.4 Školní poradenské pracoviště

Poradenští pracovníci ve školách, kteří jsou většinou zároveň pedagogickými pracovníky školy, poskytují spoustu poradenských služeb. Kvalita a množství těchto služeb je závislá na personálním složení zaměstnanců. Péče ve školách je zaměřena na kariérové poradenství, péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale také na prevenci rizikového chování, školních neúspěchů. Velmi důležitá je také součinnost mezi rodinou a školou, péče o mimořádně nadané žáky a pomoc při integraci zdravotně postižených žáků do běžné školy. (Knotová a kol., 2014)

Školní poradenské služby jsou poskytovány výchovným poradcem a školním metodikem prevence. Dále také mohou tvořit tým poradců školní speciální pedagog či školní psycholog. Ředitel (nebo pověřený zaměstnanec) školy nese zodpovědnost nad poskytováním poradenských služeb, ty jsou bezplatné. Poradenská péče se většinou rozlišuje na pedagogicko-psychologické poradenství, výchovné poradenství, kariérové a speciálněpedagogické poradenství. (Knotová a kol., 2014)

2.4.1 Speciální pedagog

Školní speciální pedagog je odborník, který je členem týmu školního poradenského pracoviště a zajišťuje jeho fungování. Některé činnosti speciálního pedagoga se mohou lišit podle toho na, jaké škole pracuje. Rozdílné budou například činnosti speciálního pedagoga ve škole speciální oproti běžné škole. Některé činnosti, ale zůstávají stejné, například tvorba IVP nebo odborná výpomoc pracovníků školy. Školní speciální pedagog může současně vykonávat

i profesi učitele ve škole nebo může být zaměstnán ve školském poradenském zařízení (PPP, SPC) a ve škole pracovat pouze na část úvazku. (Kucharská, Mrázková, Wolfová, Tomická, 2013)

Mezi běžné činnosti speciálního pedagoga patří

- komunikace mezi učiteli, studenty nebo žáky, rodiči a vedením školy.
- Dále také hledání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či žáky s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb a nalezení vhodné preventivní, stimulační a intervenční péče.
- Zjištění, jaké jsou žákovi hlavní potíže a následné předepsání plánu pedagogické podpory
- Při diagnostice se speciální pedagog zaměřuje na speciálněpedagogickou diagnostiku vzdělávacích problémů žáku a speciálněpedagogickou diagnostiku předpokladů čtení, psaní, počítání. Také shromažďuje informace o žákovi včetně rodinné a osobní anamnézy.
- Další činností je pomoc při uskutečňování plánu pedagogické podpory.
- Také dlouhodobá a krátkodobá individuální speciálněpedagogická péče se záměrem plnění PO (podpůrných opatření), speciálněpedagogická péče o seskupení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a činnosti vzdělávací, reedukační, kompenzační či stimulační s žáky s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb jsou náplní práce speciálního pedagoga.
- Speciální pedagog se podílí na tvorbě IVP (individuálního vzdělávacího plánu), plánu pedagogické podpory a na kariérovém poradenství žáků.
- Průběžně hodnotí, jaký efekt má poskytované podpůrné opatření, navrhuje korekce školního prostředí a nákup speciálních pomůcek.
- Přípravuje semináře, školení či setkání, na kterých si pedagogičtí pracovníci školy doplňují informace a vědomosti o metodických činnostech, pomůckách, didaktických materiálech a jiných formách a možnostech práce s žáky. (72/2005 sb. Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních)

Osobnost speciálního pedagoga

Aby byl speciální pedagog úspěšný, měl by být empatický, týmový, trpělivý měl by umět naslouchat a spolupracovat v kolektivu se svými kolegy. Jaký vztah má speciální

pedagog ke svým kolegům, takový se odráží i v jeho práci s klienty. Měl by být také schopen umět přiměřeně ohodnotit svoji práci, zpětně si říkat co v praxi udělal dobře a co špatně. Další přínosnou vlastností je tvořivost a kreativnost, tyto vlastnosti se speciálnímu pedagogovi hodí, když potřebuje zjistit, se v dítěti děje během učení a co mu dělá potíže. (Kucharská, Mrázková, Wolfová, Tomická, 2013)

2.4.2 Výchovní poradce

Dle Jurkovičové a Regece (2013) je výchovní poradce nejčastější poradenský pracovník na běžných základních a středních školách, který se zabývá poradenstvím ohledně výchovy a vzdělávání. Výchovným poradcem bývá většinou zaměstnanec školy, který je zároveň pedagog nebo ředitel. Jeho úkolem je nabízet poradenské služby žákům a jejich zákonným zástupcům nebo poskytovat metodickou podporu ve vzdělávání svých spolupracovníků.

Problémy, kterými se výchovní poradce zabývá, a které se následně snaží řešit, se dají rozdělit do tří skupin. Do první skupiny bychom mohli zařadit problémy týkající se prospěchu, výchovy a vzdělávání. Do druhé skupiny patří výchovní problémy. A to například žáci, kteří se ocitli v těžké životní nebo sociální situaci, žáci s poruchami chování nebo žáci s rizikem vzniku poruch chování. Do třetí skupiny bychom mohli zařadit kariérové poradenství. Výchovní poradce pomáhá žákům s výběrem dalšího studia, pomáhá jim rozhodnout se a uvědomit si, jaká profese by je v budoucnu mohla bavit a jaké by měli uplatnění na trhu práce. (Jurkovičová, Regec, 2013)

Dle vyhlášky (317/2005) musí výchovní poradce vystudovat specializaci zaměřenou na problematiku pedagogiky, speciální pedagogiky a psychologie. Tato specializace je podmínkou pro poskytování specializované činnosti výchovního poradce. Studium probíhá formou celoživotního studia na vysoké škole v rozsahu nejméně 250 vyučovacích hodin a je zakončeno obhajobou závěrečné písemné práce splněním závěrečné zkoušky.

Mezi činnosti poskytované výchovným poradcem patří:

- poradenské činnosti
  - 1) Kariérové poradenství a podpora při volbě dalšího vzdělávání a profese.
  - 2) Hledání a prošetřování žáků ve škole, kteří vyžadují důslednější péči a pozornost, dále příprava plánu pro další péči.

- 3) Zhotovení vstupní a průběžné diagnostiky
  - 4) Spolupracuje a komunikuje se školskými poradenskými zařízeními a zajišťuje podpůrná opatření žákům se speciálními vzdělávacími prostředky
  - 5) Tvoří na škole takové podmínky, které vyhovují dětem se speciálními vzdělávacími prostředky
- metodické a informační činnosti
- 1) Pomoc a podpora pedagogických pracovníků v oblasti metodiky práce s žáky se speciálními vzdělávacími prostředky, tvorby IVP a plánu pedagogické podpory
  - 2) Zajišťování pro pedagogické pracovníky nové metody diagnostiky a intervence
  - 3) Shromažďování písemných i jiných záznamů ohledně činnosti výchovného poradce a také shromažďování veškerých dat a zpráv o žácích, kterým je poskytována speciálněpedagogická péče. (vyhláška 72/2005)

2.4.3 Školní metodik prevence

Školní metodik prevence pracuje na škole jako poradenský pracovník a současně jako pedagog. Zaměřuje se na prevenci rizikového chování. Snaží se vytvářet program, který zabraňuje a ovlivňuje vznik a projevy rizikového chování. Mezi takové rizikové chování patří například agrese, násilí, šikana, vandalismus, rasismus, záškoláctví, závislost na návykových látkách, poruchy příjmu potravy, sexuální rizikové chování, rizikové sporty a negativní působení sekt. Funkci školního metodika prevence může zastávat jakýkoli pedagog školy. Kvalifikaci pro výkon funkce školního metodika prevence je studium, které stanovuje vyhláška č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků. Stěžejním úkolem školního metodika prevence je sestavení preventivního programu školy a následně organizace jeho plnění. Při tvorbě plánu by měl brát v úvahu školní vzdělávací plán a naléhavé potřeby prevence na škole. Mezi poradenskými pracovníky i pedagogy na škole by měla vládnout dobrá atmosféra a probíhat dobrá komunikace. Ne vždy tomu tak ale opravdu je, nehody a rozbroje mezi spolupracovníky mohou zabraňovat dobrému průběhu prevence a řešení jednotlivých problémů. (knotová a kol., 2014)

Dle vyhlášky 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních provádí školní metodik prevence tyto činnosti:

- Mezi metodické a koordinační činnosti patří například:
  - 1) organizace aktivit školy směřujících k prevenci rizikového chování
  - 2) metodické vedení pedagogických kolegů
  - 3) vedení pedagogických pracovníků ke vzdělávání v problematice rizikového chování
  - 4) Organizace individuálních nebo skupinových prací s žáky, kteří mají problémy a adaptací, sociálně-vztahové problémy nebo problémy s rizikovým chováním
  - 5) Uschovávání dokumentů, zpráv s informacemi o žácích a zapisování písemných záznamů o činnostech školního metodika prevence
- Mezi informační činnosti patří například:
  - 1) Komunikace s pedagogickými pracovníky o problematice rizikového chování, o programech, projektech, metodách a formách prevence
  - 2) Předávání výslednosti prevence školy a získání nových informací a zkušeností
  - 3) Komunikace se zákonnými zástupci, pedagogickými pracovníky školy a školským poradenským zařízením ohledně prováděných preventivních programů
  - 4) Zpracovávání a doplňování databáze spolupracovníků školy v problematice prevence rizikového chování – SVP, Policie České republiky, zdravotnická zařízení, krizová centra, atd.
- Mezi poradenské činnosti patří například:
  - 1) Depistáž a shromažďování informací o žácích s projevy nebo rizikem vzniku rizikového chování, také poskytování poradenské péče těmto žákům a jejich zákonným zástupcům
  - 2) Spolupráce s třídními učiteli a konzultace varovných signálů týkajících se rizikového chování
  - 3) Chystání vhodných podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování a poskytování poradenských služeb

2.4.4 Asistent pedagoga

Poslední dobou je pozice asistent pedagoga na školách čím dál častější. Nároky kladené na žáky ve škole mohou být pro některé děti problém, například pro děti se speciálně

vzdělávacími potřebami nebo děti sociálně znevýhodněné. A právě pomoc AP (asistenta pedagoga) dětem může velmi pomoci, ve zvládnutí studijních požadavků. Aby byla práce asistenta pedagoga úspěšná, je důležité, aby se obeznámil, jak funguje systém vzdělávání na škole, osvojil si principy inkluzivního vzdělávání, a i nadále se neustále vzdělával v oblastech pedagogiky a osobnostního vývoje. Pro výkon funkce asistenta pedagoga musí dle § 20 zákona 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících zaměstnanec splnit jednu z následujících forem studia:

- Vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání nabyté studiem akreditovaného studijního programu oboru pedagogických věd, sociální pedagogiky nebo programu na přípravu pedagogických asistentů
- Středoškolské vzdělání zaměřené na přípravu pedagogických asistentů nebo studium pedagogiky zakončené maturitní zkouškou či získáním výučního listu
- Základní vzdělání a následné dokončení akreditovaného vzdělávacího programu pro přípravu asistentů pedagoga (Kargerová, Stará a kol., 2015)

Podle Michalíka, Baslerové, Felcmanové a kol. (2015) je asistent pedagoga pedagogickým pracovníkem, který se účastní vzdělávacího procesu dětí, žáků a studentů se speciálně vzdělávacími potřebami, kteří nejsou schopni sami bez pomoci splňovat vzdělávací potřeby. AP dětem pomáhá vzdělávat ve třídě žáky podle závažnosti stupně podpůrných opatření ve skupině intaktních a různorodých spolužáků, pomáhá vytvářet vhodné podmínky pro vzdělávání a týmovou práci, individuálně pracuje s žákem (nebo i více žáky ve třídě) a snaží se co nejvíce poznat jeho osobnost. Asistenta pedagoga také považujeme za člena pedagogického sboru, vždy jsou jeho činnosti vedeny učitelem, který mu určí vhodné úkoly pro žáka se speciálně vzdělávacími potřebami, aby byl jeho vývoj a vzdělávání co nejefektivnější. V určitých případech může asistent pedagoga s žákem pracovat individuálně i mimo třídu, kolektiv a vyučujícího učitele. Neustále je na prvním místě uspokojování vzdělávacích potřeb žáka a potřeba sociálního kontaktu s vrstevníky. Asistent pedagoga s učitelem tvoří tým, který společně plánuje, uskutečňuje a vyhodnocuje vzdělávací proces žáků. U některých žáků je asistent pedagoga také velkou pomocí v začleňování se do třídního kolektivu nebo je důležitý pro komunikaci mezi školou a rodinou. Velmi důležité je, že posláním asistenta pedagoga není provádět za žáka činnosti, které nezvládne žák sám. Ale jeho úkolem je žákovi poskytovat podporu a dopomoc v samostatnosti, učit jej zvládat činnosti bez jeho pomoci. Pokud asistent pedagoga provádí

svoji práci dobře, potřebuje žák jeho pomoc stále méně, až ho nakonec nemusí potřebovat vůbec. Tzv. sdílený asistent, je asistent, který není přiřazený konkrétně k jednomu studentovi, ale může se vyskytovat v různých třídách po škole, podle toho, kde jsou zrovna potřeba jeho služby.

Kromě splnění potřebné kvalifikace by měl mít asistent pedagoga také určité osobnostní předpoklady, hlavně dobrý vztah k dětem. Dále by měl být komunikativní, kreativní, tvořivý spolehlivý, trpělivý, vstřícný, empatický, laskavý, měl by být motivovaný pro práci a umět spolupracovat v kolektivu. Protože během své funkce často komunikuje, měl by si mít vymezený určitý odstup ve vztahu k učiteli, zákonným zástupcům i žákům. (Uzlová, 2010)

3 PRAKTICKÁ ČÁST

Na základě podložených informací získaných z dotazníkového šetření jsem se snažila provést kvantitativní výzkum, jehož výsledkem bude zjištění názoru studentů pedagogických oborů středních škol na inkluzivní vzdělávání. Dotazníky byly vyplňovány na středních pedagogických školách v jihomoravském kraji. Výzkumu se zúčastnilo Gymnázium, Střední pedagogická škola, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní zkoušky Znojmo, příspěvková organizace. Další školou bylo Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno. A Vyšší odborná škola pedagogická a sociální a Střední pedagogická škola Kroměříž byla školou třetí. Ze všech škol byly dotazníky směřovány ke studentům pedagogických oborů. Na dvou školách jsem osobně docházela do tříd a dohlížela na vyplňování dotazníků. V jedné ze tří škol to, ale nebylo možné, proto studenti vyplňovali dotazníky v elektronické podobě. Pro sběr dat studenti za začátku dotazníku vyplnili 3 údaje, zda jsou muž či žena, do jakého dochází ročníku a jaký obor na pedagogické škole studují. Následovalo 20 otázek týkajících se inkluzivního vzdělávání. Vyplňování dotazníku probíhalo výběrem ze čtyř odpovědí – AA (silný souhlas), A (souhlas), N (nesouhlas) SN (silný nesouhlas) – podle toho jaký názor student zastává. Celkem bylo mezi studenty rozšířeno 307 dotazníků, 14 z nich bylo vyřazeno z důvodu chybného nebo chybějícího vyplnění. Při zpracovávání výsledků výzkumu se tedy vycházelo z 293 vyplněných dotazníků

3.1 Cíle výzkumu

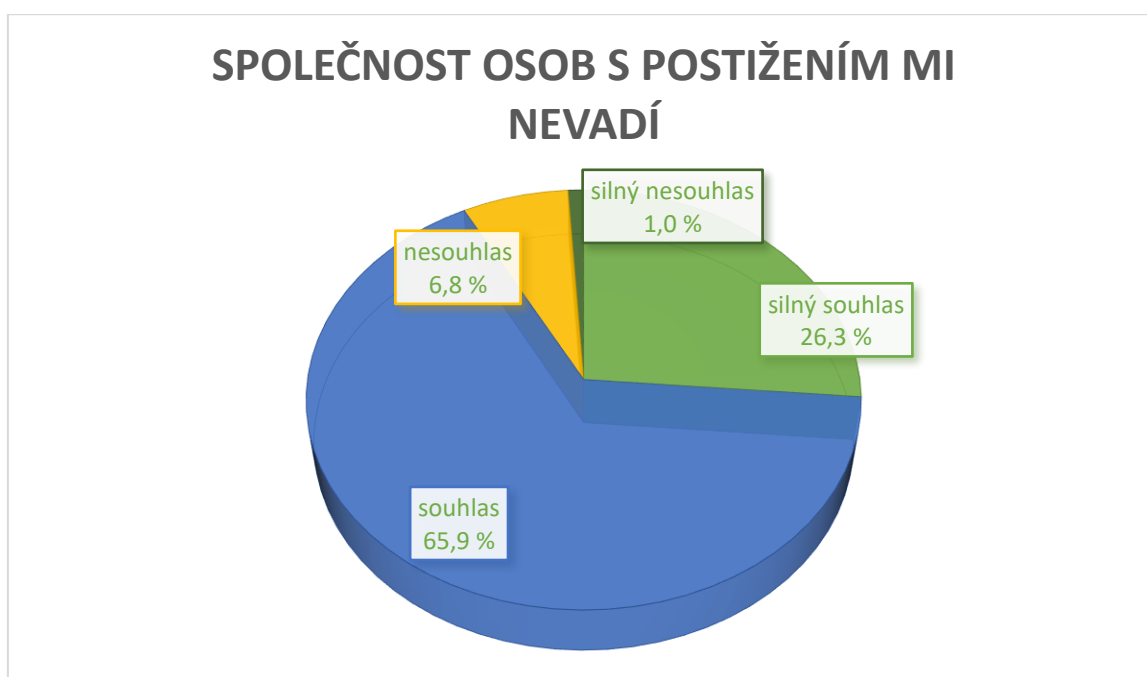
Hlavním cílem výzkumu bylo zjistit, jaký názor mají studenti, kteří studují na středních pedagogických školách na inkluzivní vzdělávání. Dále se dotazník také zajímal o to, jak studenti vnímají osoby s postižením a zda jim nevadí přímý kontakt s nimi. Jednotlivé otázky zjišťovaly, co si studenti myslí o umístování do tříd běžných škol například žáky s projevy agresivního chování, s problémy v oblasti komunikace a potřebou speciální komunikačních technik, s potřebou individuálního vzdělávacího plánu či soustavně neprospívající žáci. Dílčími cíli výzkumu bylo také odhaleno, jaké mají studenti přesvědčení o svých schopnostech péče o postižené žáky či tvorby individuálního vzdělávacího plánu.

3.2 Výsledky výzkumu

Otázka č. 1:

Společnost osob s postižením mi nevadí		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	77	26,3 %
Souhlas	193	65,9 %
Nesouhlas	20	6,8 %
Silný nesouhlas	3	1,0 %

Tabulka č.1

Graf č.1

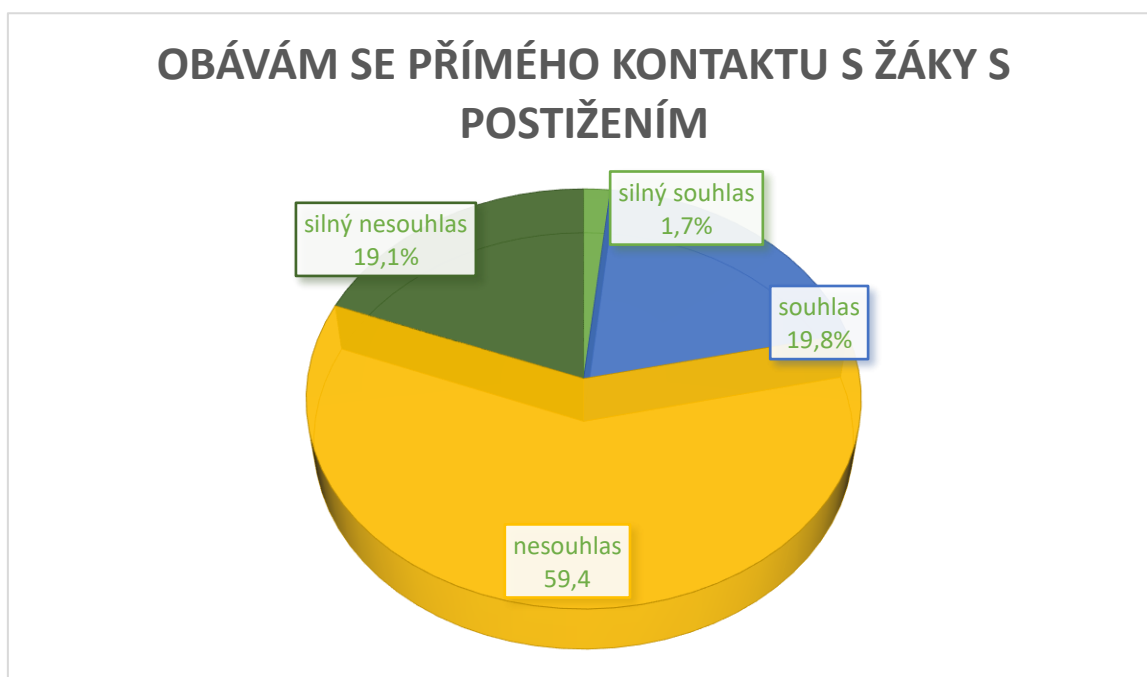
Z výsledků grafu a tabulky č.1 je zřejmé, že většině studentů společnost osob s postižením nevadí. Většina respondentů, celkem 193 (65,9 %), vybrala v dotazníkovém šetření odpověď souhlas a dalších 77 (26,3 %) respondentů vybralo odpověď silný souhlas. Naopak pouhému 1 % (3) respondentů dle výsledku společnost osob s postižením vadí, jelikož v dotazníku vybrala odpověď silný souhlas a 6,8 % (20) respondentů vybrala nesouhlas.

Otázka č. 2:

Obávám se přímého kontaktu s žáky s postižením		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	5	1,7 %
Souhlas	58	19,8 %
Nesouhlas	174	59,4 %
Silný nesouhlas	56	19,1 %

Tabulka č. 2

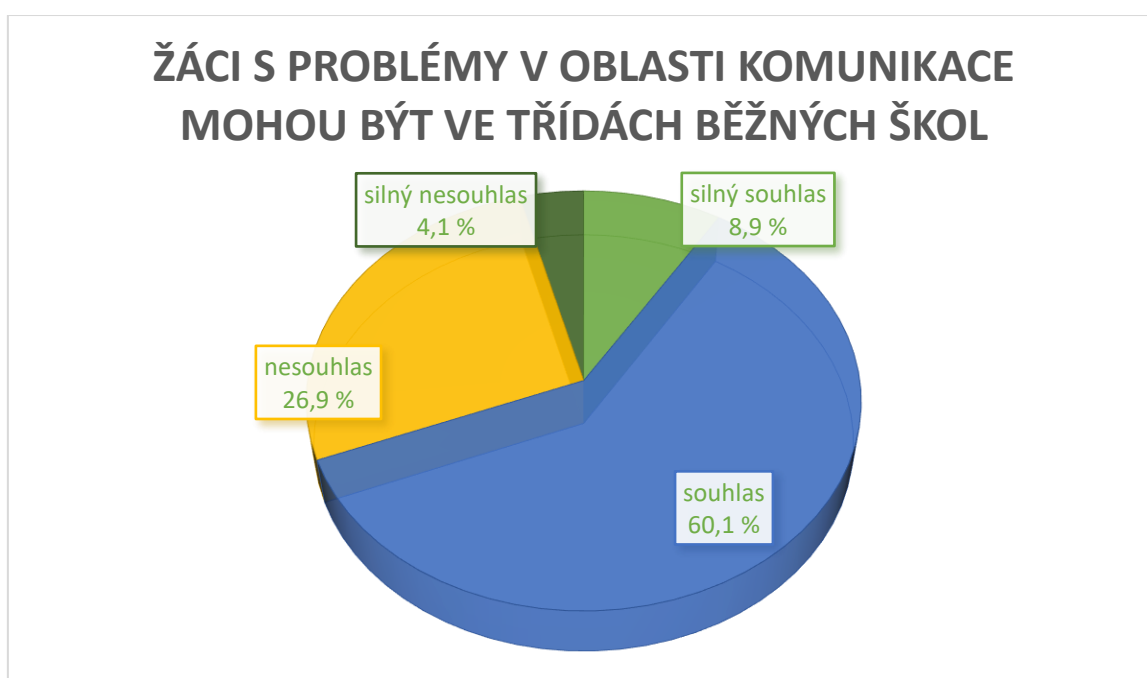
Graf č. 2

Druhá otázka dotazníkového šetření, která se zaměřovala na snášenlivost přímého kontaktu s postiženými žáky, prokázala, že 174 (59,4 %) studentů se přiklonilo k odpovědi nesouhlas, 56 (19,1 %) k odpovědi silný nesouhlas a neobává se teda přímého kontaktu s žáky s postižením. Téměř stejný podíl studentů jako těch, kteří s otázkou silně nesouhlasily, ovšem vybralo odpověď souhlas, 58 (19,8) respondentů, a tím daly najevo, že se přímého kontaktu s postiženými žáky obávají.

Otázka č. 3:

Žáci s problémy v oblasti komunikace mohou být ve třídách běžných škol		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	26	8,9 %
Souhlas	176	60,1 %
Nesouhlas	79	26,9 %
Silný nesouhlas	12	4,1 %

Tabulka č.3

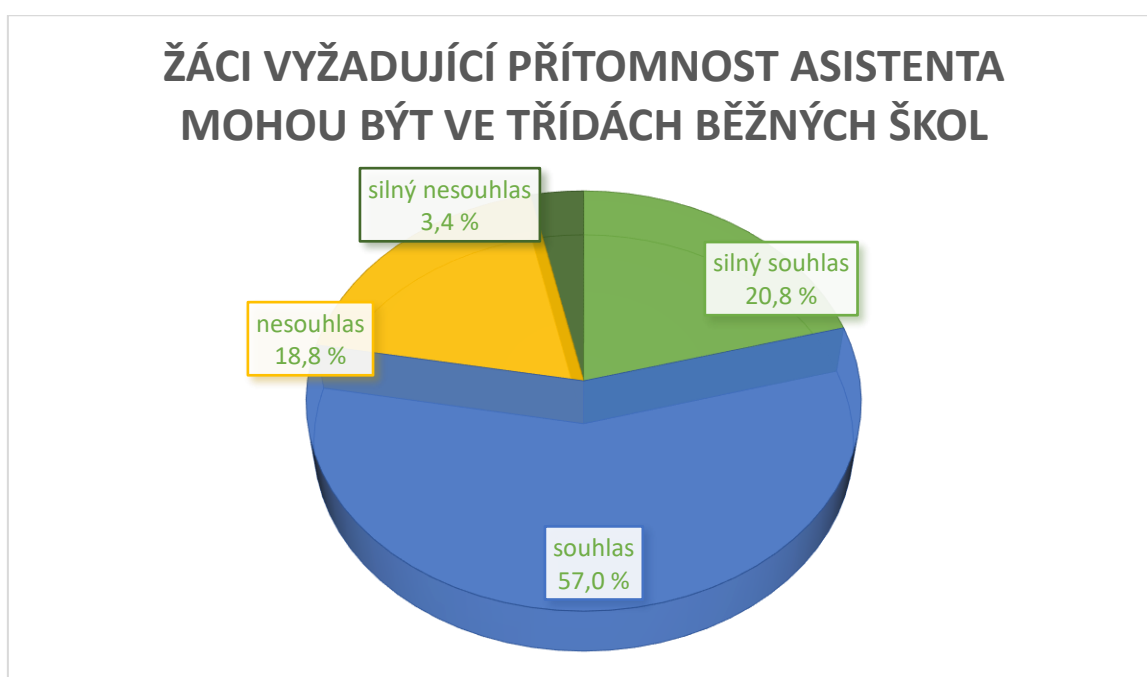
Graf č.3

Prostřednictvím otázky č. 3 jsem se snažila zjistit, jak studenti pohlíží na problematiku začleňování žáků s problémy v oblasti komunikace do tříd běžných škol. Z celku 293 respondentů odpovědělo 176, že souhlasí s umístováním žáků s problémy v oblasti komunikace do tříd běžných škola 26 respondentů silně souhlasí. Naopak 79 respondentů nesouhlasí a 12 silně nesouhlasí s tvrzením, že tito žáci patří do tříd běžných škol.

Otázka č. 4:

Žáci vyžadující přítomnost asistenta mohou být ve třídách běžných škol		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	61	20,8 %
souhlas	167	57,0 %
nesouhlas	55	18,8 %
Silný nesouhlas	10	3,4 %

Tabulka č.4

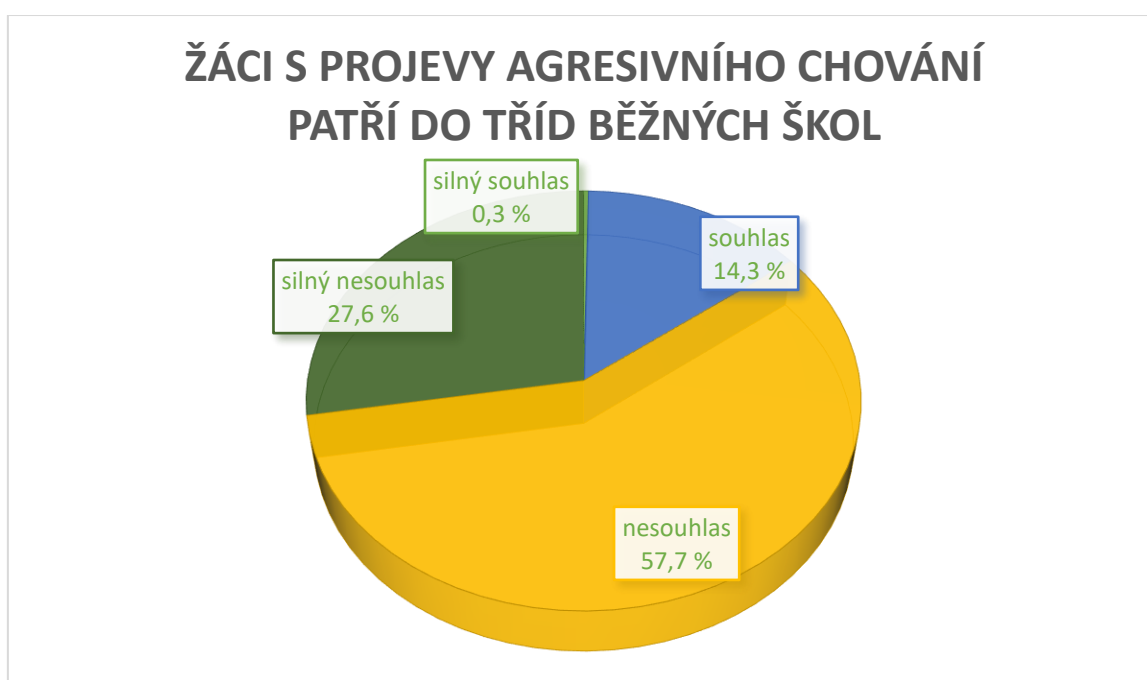
Graf č.4

Cílem další otázky, tedy otázky č.4, bylo zjistit názor studentů na vzdělávání žáků s potřebou přítomnosti asistenta ve třídě běžné školy. Celkem 57 % studentů si myslí, že žáci mohou být ve třídách běžných škol, vybraly odpověď souhlas a dalších 20,8 % studentů vybralo v dotazníku odpověď silný souhlas. Naopak 18,8 % studentů nesouhlasí a 3,4 % silně nesouhlasí se vzděláváním žáků s potřebou pomoci asistenta ve třídách běžných škol.

Otázka č. 5:

Žáci s projevy agresivního chování patří do tříd běžných škol		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	1	0,3 %
Souhlas	42	14,3 %
Nesouhlas	169	57,7 %
Silný nesouhlas	81	27,6 %

Tabulka č.5

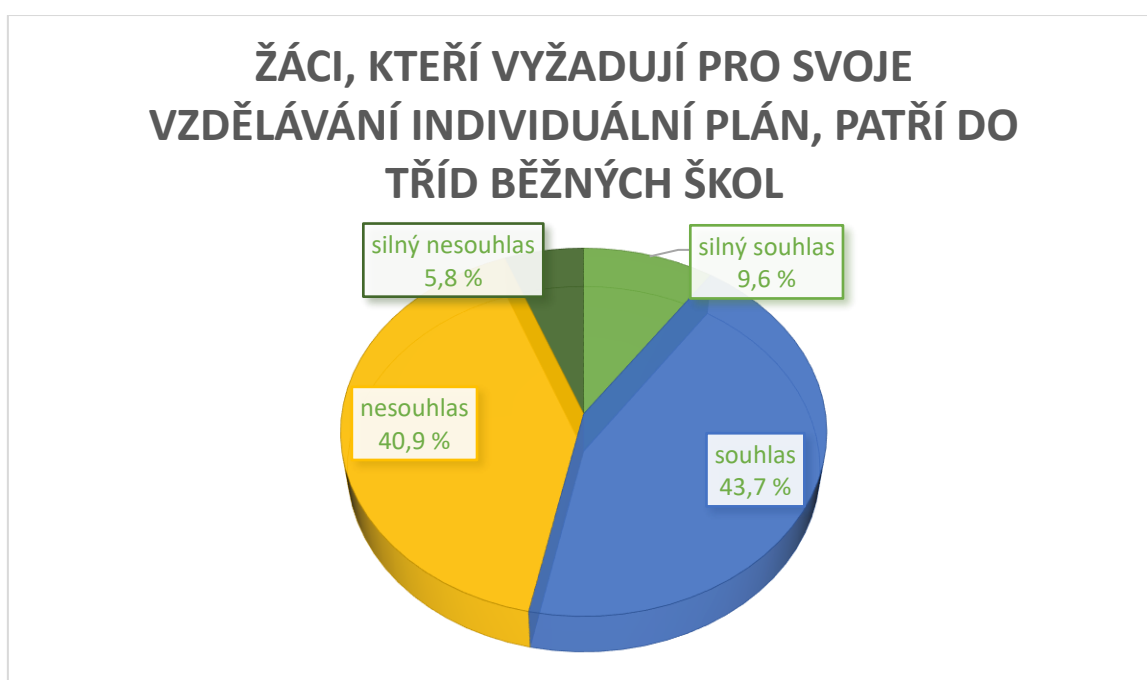
Graf č.5

Z pohledu na graf a tabulku č 5 lze vyčíst, že většina respondentů nesouhlasí s tvrzením, že žáci s projevy agresivního chování patří do tříd běžných škol. Nejvíce studentů zvolilo odpověď nesouhlas, celkem 57,7 % a odpověď silný nesouhlas vybralo 27,6 %. S touto otázkou silně souhlasilo pouze 0,3 % respondentů a souhlasilo 14,3 % respondentů.

Otázka č. 6:

Žáci, kteří vyžadují pro svoje vzdělávání individuální plán, patří do tříd běžných škol		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	28	9,6 %
Souhlas	128	43,7 %
Nesouhlas	120	40,9 %
Silný nesouhlas	17	5,8 %

Tabulka č. 6

Graf č.6

Otázka č. 6 byla zaměřena na téma individuálních vzdělávacích plánů a žáků, kteří je potřebují pro svoje vzdělávání na běžných školách. Jak je možné vidět v grafu i tabulce, na tuto otázku se nepodařilo získat jednoznačnou odpověď. Výsledky odpovědí jsou velmi rozporuplné. Studentů nesouhlasících s otázkou bylo 40,9 % a souhlasících 43,7 %, silně souhlasících 5,8 % a silně nesouhlasících 9,6 %. Výsledek je tedy velmi vyrovnaný, studentů, kteří s umístováním žáků s individuálním vzdělávacím plánem do tříd běžných škol souhlasí, je o 6,6 % více.

Otázka č. 7:

Žáci, kteří potřebují pro svoje vzdělávání speciální komunikační techniky (Brail, znakový jazyk), patří do tříd běžných škol		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	27	9,2 %
Souhlas	90	30,7 %
Nesouhlas	135	46,1 %
Silný nesouhlas	41	14,0 %

Tabulka č.7

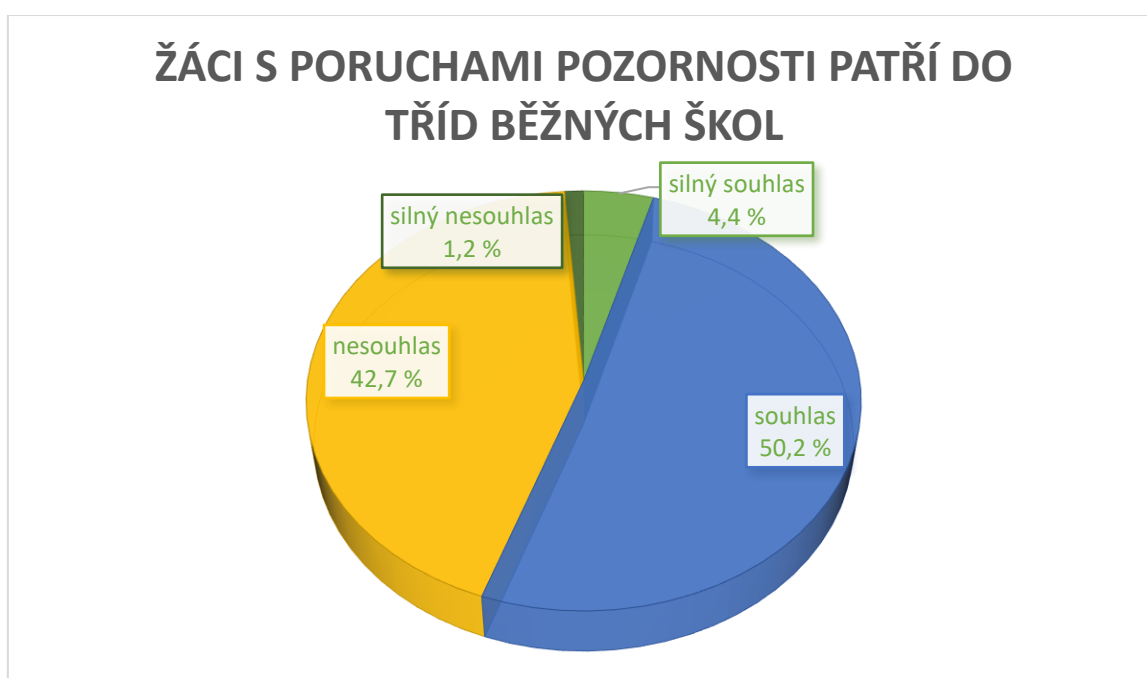
Graf č. 7

Další z otázek měla zjistit, zda si studenti myslí, že žáci, kteří ke vzdělávání potřebují speciální komunikační techniky, mohou také docházet do tříd běžných škol či nikoliv. Z grafického vyjádření otázky je zřejmé, že nejčastěji studenti vybíraly odpověď nesouhlas, tudíž nesouhlasí s umístováním těchto žáků do běžných škol, celkem jich takto odpovědělo 135 (49,1 %).

Otázka č. 8:

Žáci s poruchami pozornosti patří do tříd běžných škol		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	13	4,4 %
Souhlas	147	50,2 %
Nesouhlas	125	42,7 %
Silný nesouhlas	8	2,7 %

Tabulka č.8

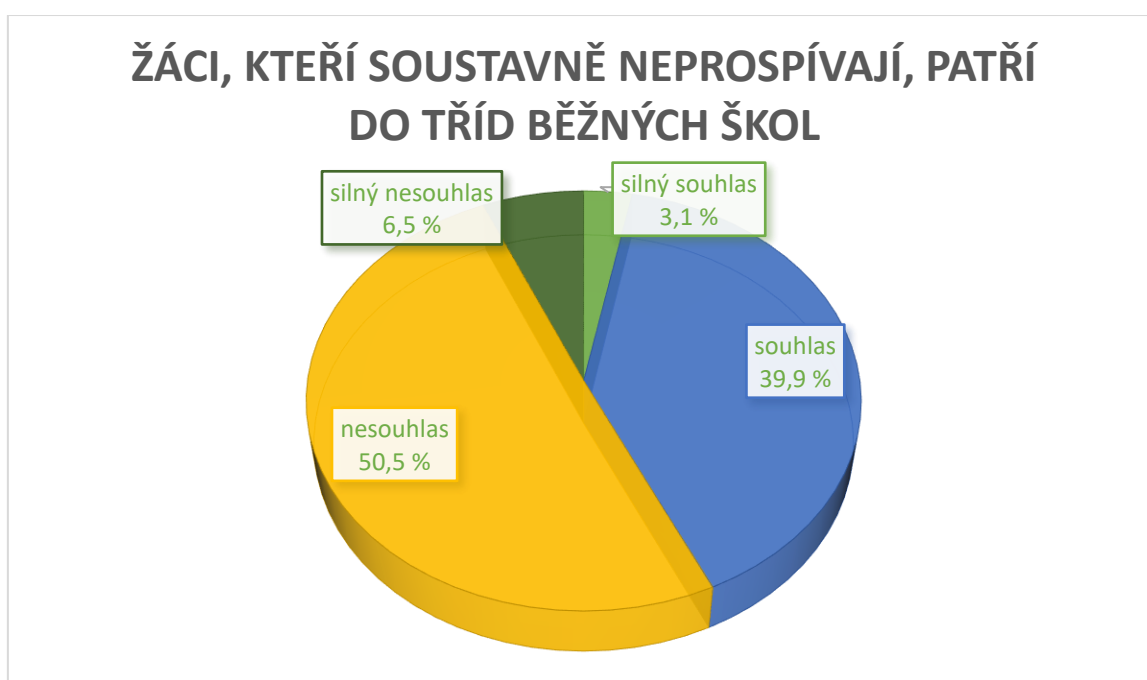
Graf č. 8

Otázka č. 8 se soustředila na poruchy pozornosti u žáků ze tříd běžných škol, na to, zda by tito žáci dle studentů středních pedagogických škol měli být v běžných školách vzděláváni. Dotazníkovým šetřením bylo zjištěno, že 50,2 % studentů souhlasí se vzděláváním těchto žáků na běžných školách a 42,7 % naopak nesouhlasí.

Otázka č. 9:

Žáci, kteří soustavně neprospívají, patří do tříd běžných škol		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	9	3,1 %
Souhlas	117	39,9 %
Nesouhlas	148	50,5 %
Silný nesouhlas	19	6,5 %

Tabulka č.9

Graf č. 9

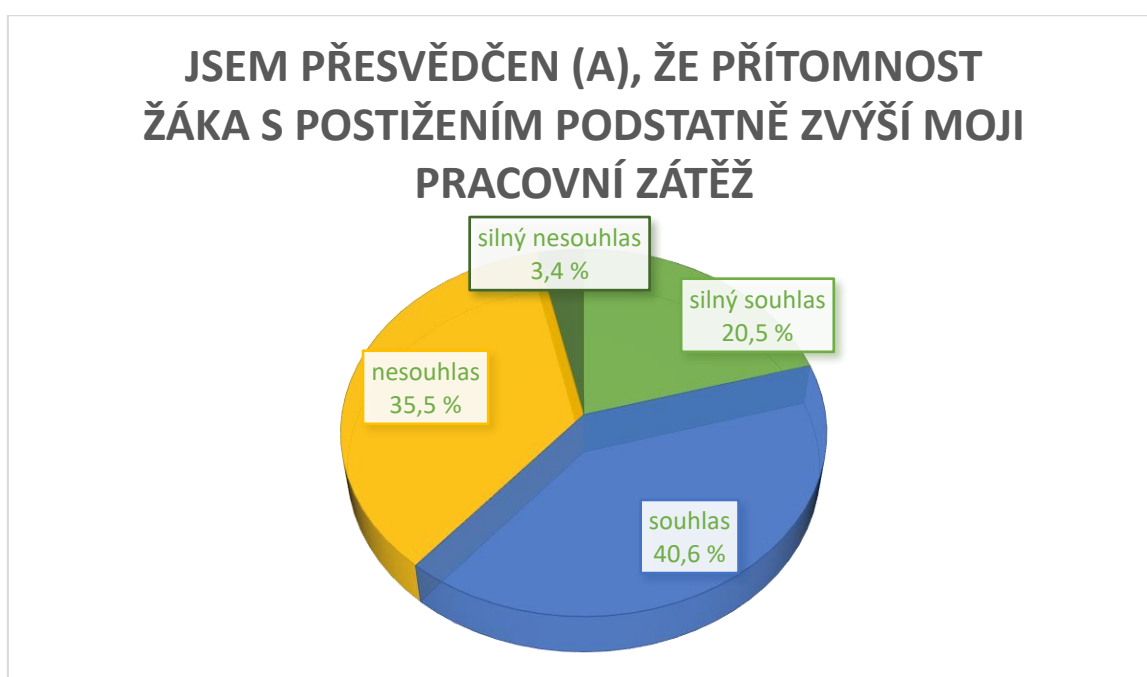
Záměrem otázky č. 9 bylo zjištění, jaký názor mají respondenti tohoto dotazníkového šetření na vzdělávání v běžných školách takových žáků, kteří soustavně neprospívají. Zjistilo se, že 50,5 % respondentů je toho názoru, že tito žáci do běžných škol nepatří, zvolili odpověď nesouhlas. Protikladnou odpověď souhlas vybralo 39,9 % respondentů. Závěr této otázky je tedy takový, že více studentů nesouhlasí se vzděláváním žáků v běžných školách, kteří soustavně neprospívají.

Otázka č. 10:

Jsem přesvědčen (a), že přítomnost žáka s postižením podstatně zvýší moji pracovní zátěž		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	60	20,5 %
Souhlas	119	40,6 %
Nesouhlas	104	35,5 %
Silný nesouhlas	10	3,4 %

Tabulka č. 10

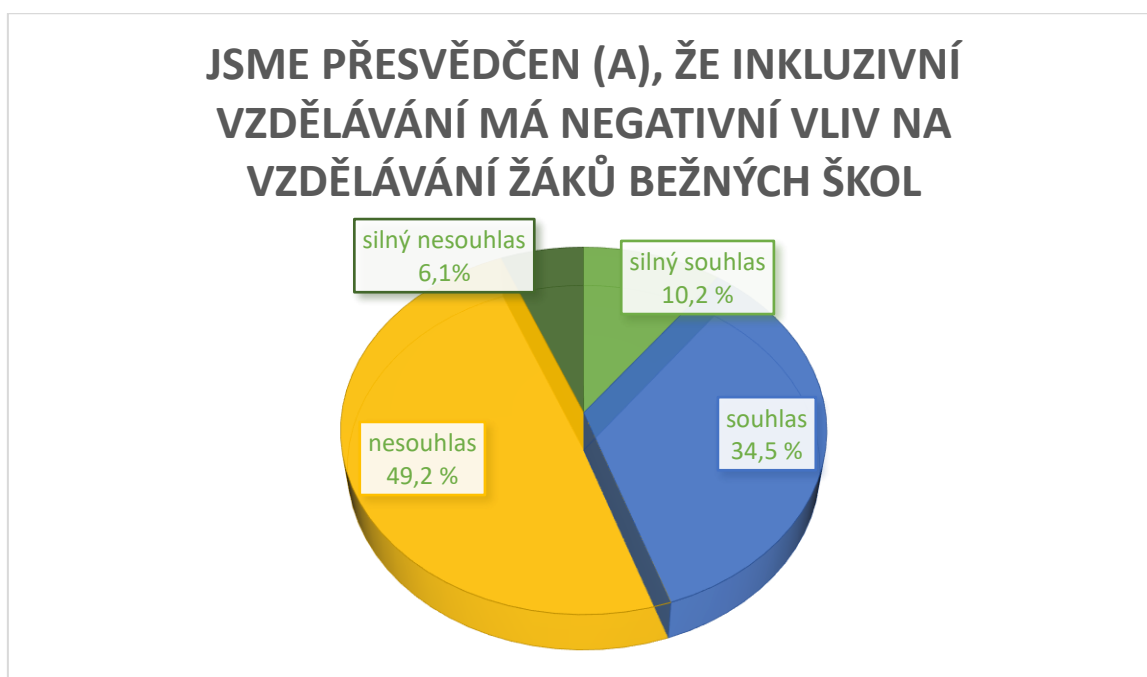
Graf č. 10

Další z otázek měla za cíl zjistit, zda si studenti myslí, že se zvýší nebo nezvýší jejich pracovní zátěž, když budou mít ve své třídě žáka s postižením. Podle grafu a tabulky vychází najevo, že 119 (40,6 %) respondentů souhlasí, že se jejich pracovní zátěž zvýší, 104 (35,5 %) respondentů nesouhlasí se zvýšením pracovní zátěže, 60 (20,5 %) respondentů silně souhlasí a 10 (3,4 %) respondentů silně nesouhlasí. Výsledkem je tedy 61,1 % souhlasících respondentů.

Otázka č. 11:

Jsem přesvědčen (a), že inkluzivní vzdělávání má negativní vliv na vzdělávání žáků běžných škol		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	30	10,2 %
Souhlas	101	34,5 %
Nesouhlas	144	49,2 %
Silný nesouhlas	18	6,1 %

Tabulka č. 11

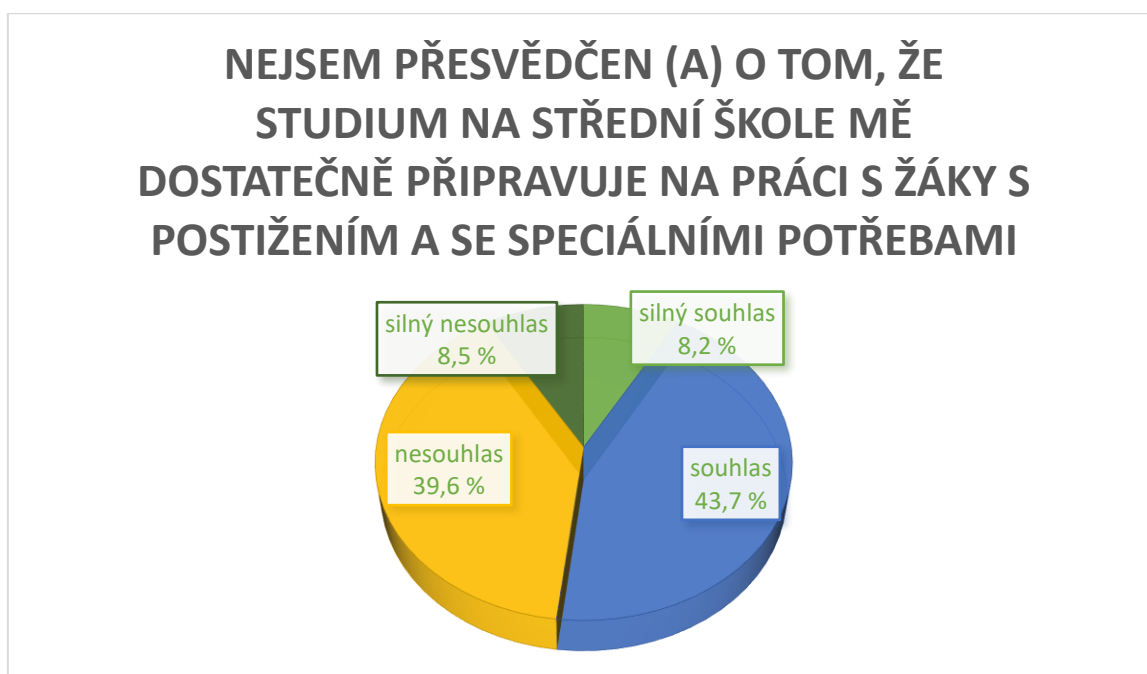
Graf č.11

Otázka č. 11 je zaměřena na názor studentů na inkuzivní vzdělávání a jeho vliv na žáky v běžných školách. Z grafu je zřejmé, že názory respondentů jsou různorodé. Celkem 49,2 % respondentů nesouhlasí a 6,1 % silně nesouhlasí s tvrzením, že by inkluzivní vzdělávání mělo negativní vliv na žáky běžných škol. Méně, než polovina respondentů je opačného názoru. Celkem 34,5 % respondentů s otázkou souhlasí a 10,2 % respondentů silně souhlasí.

Otázka č. 12:

Nejsem přesvědčen (a) o tom, že studium na střední škole mě dostatečně připravuje na práci s žáky s postižením a se speciálními potřebami		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	24	8,2 %
Souhlas	128	43,7 %
nesouhlas	116	39,6 %
Silný nesouhlas	25	8,5 %

Tabulka č.12

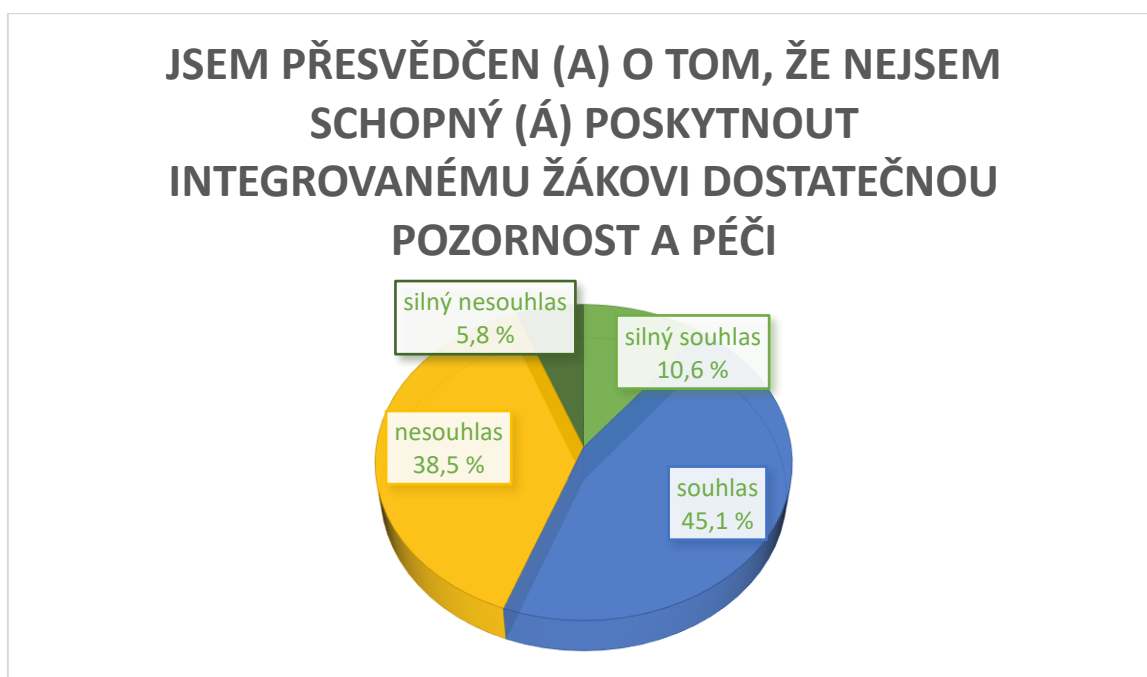
Graf č.12

Otázkou č. 12 jsem se pokusila zjistit, co si myslí studenti o přípravě střední školy na případnou práci s žáky s postižením a se speciálními potřebami. Celkem 152 (51,9 %) respondentů je názoru, že je střední škola na tuto práci nepřipraví dostatečně. Tito studenti vybraly buď odpověď souhlas nebo silný souhlas. Není to ovšem jednoznačný výsledek. Dalších 141 (48,1 %) respondentů vybrala opačné odpovědi nesouhlas či silný nesouhlas a myslí si tedy, že je studium na střední škole připraví dostatečně.

Otázka č. 13:

Jsme přesvědčen (a) o tom, že nejsem schopný (á) poskytnout integrovanému žákovi dostatečnou pozornost a péči		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	31	10,6 %
Souhlas	132	45,1 %
Nesouhlas	113	38,5 %
Silný nesouhlas	17	5,8 %

Tabulka č. 13

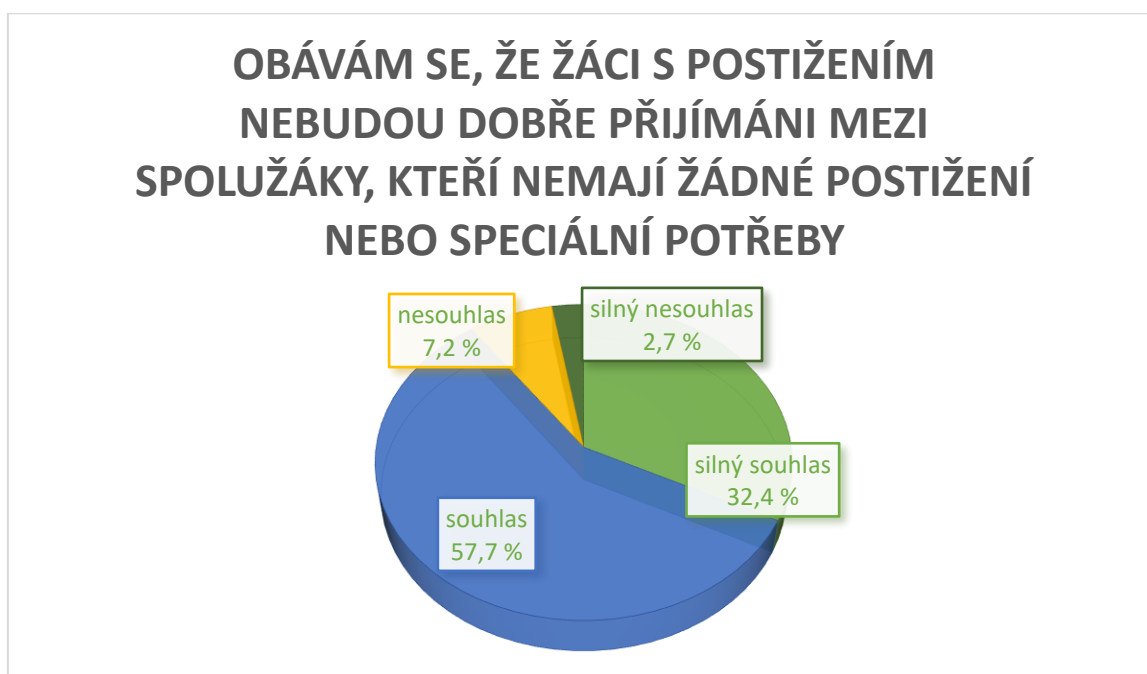
Graf č. 13

Záměrem otázky č. 13 bylo zjistit přesvědčení respondentů o jejich schopnostech poskytnout žákovi. Celkem 45,1 % respondentů odpovědělo, že souhlasí s tvrzením, že není schopen (-na) poskytnout dostatečnou péči a pozornost. Dalších 10,6 % vybralo odpověď silný souhlas. Výsledkem tedy je, že více jak polovina respondentů (55,7 %) je přesvědčena, že není schopna dostatečné péče a pozornosti vůči integrovanému žákovi.

Otázka č. 14:

Obávám se, že žáci s postižením nebudou dobře přijímáni mezi spolužáky, kteří nemají žádné postižení nebo speciální potřeby		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	95	32,4 %
Souhlas	169	57,7 %
Nesouhlas	21	7,2 %
Silný nesouhlas	8	2,7 %

Tabulka č. 14

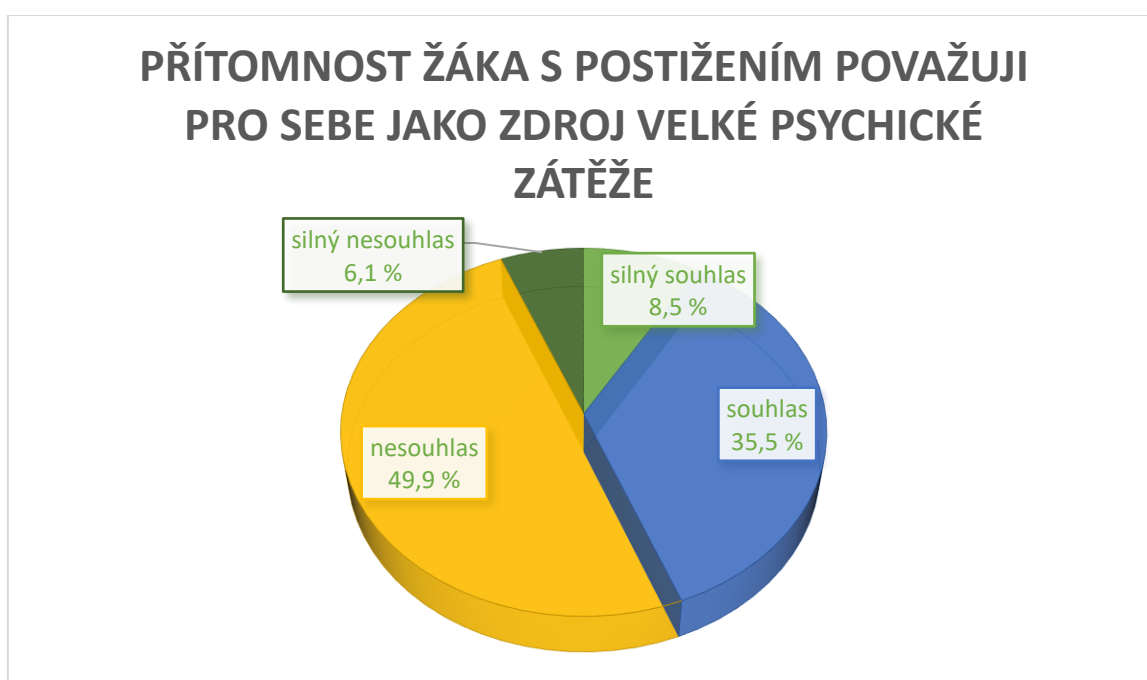
Graf č. 14

Cílem další otázky bylo zjistit názor respondentů na to, zda žáci s postižením budou či nebudou dobře přijímáni mezi spolužák bez postižení a speciálních potřeb. Z grafického vyjádření je zřejmé, že nejvíce respondentů se obává nepřijetí žáků s postižením mezi spolužáky ve třídě, celkem 57,7 % respondentů zvolilo odpověď souhlas a 32,4 % respondentů silný souhlas.

Otázka č. 15:

Přítomnost žáka s postižením považuji pro sebe za zdroj velké psychické zátěže		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	25	8,5 %
Souhlas	104	35,5 %
Nesouhlas	146	49,9 %
Silný nesouhlas	18	6,1 %

Tabulka č. 15

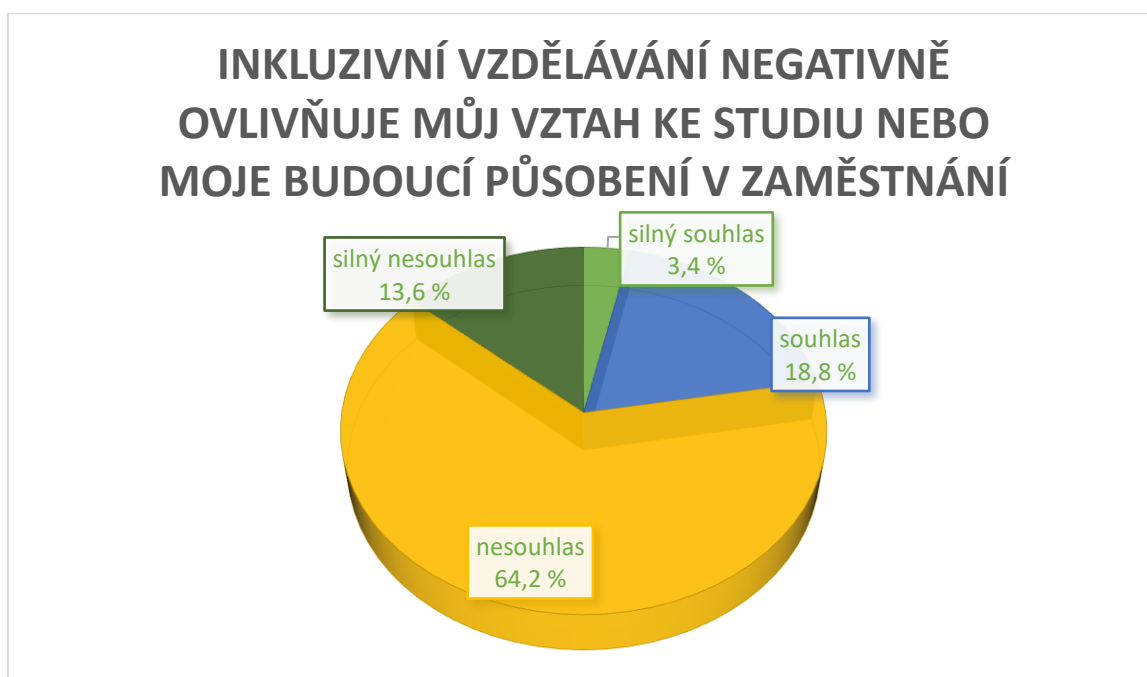
Graf č. 15

„Bude pro mne přítomnost žáka s postižením zdroj velké psychické zátěže?“ Na to jsem se ptala studentů v otázce č. 15. Výsledek dotazníkového šetření poukázal na to, že pro více jak polovinu studentů, by přítomnost žáka s postižením neznamenal velkou psychickou zátěž. Dohromady 146 (49,9 %) respondentů vybralo odpověď nesouhlas a 18 (6,1 %) respondentů silný nesouhlas. Zbýlých 104 (35,5 %) respondentů se přiklonilo k souhlasu a 25 (8,5 %) k silnému souhlasu, tudíž pro ně by žák s postižením zdrojem psychické zátěže byl.

Otázka č. 16:

Inkluzivní vzdělávání negativně ovlivňuje můj vztah ke studiu nebo moje budoucí působení v zaměstnání		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	10	3,4 %
Souhlas	55	18,8 %
Nesouhlas	188	64,2 %
Silný nesouhlas	40	13,6 %

Tabulka č.16

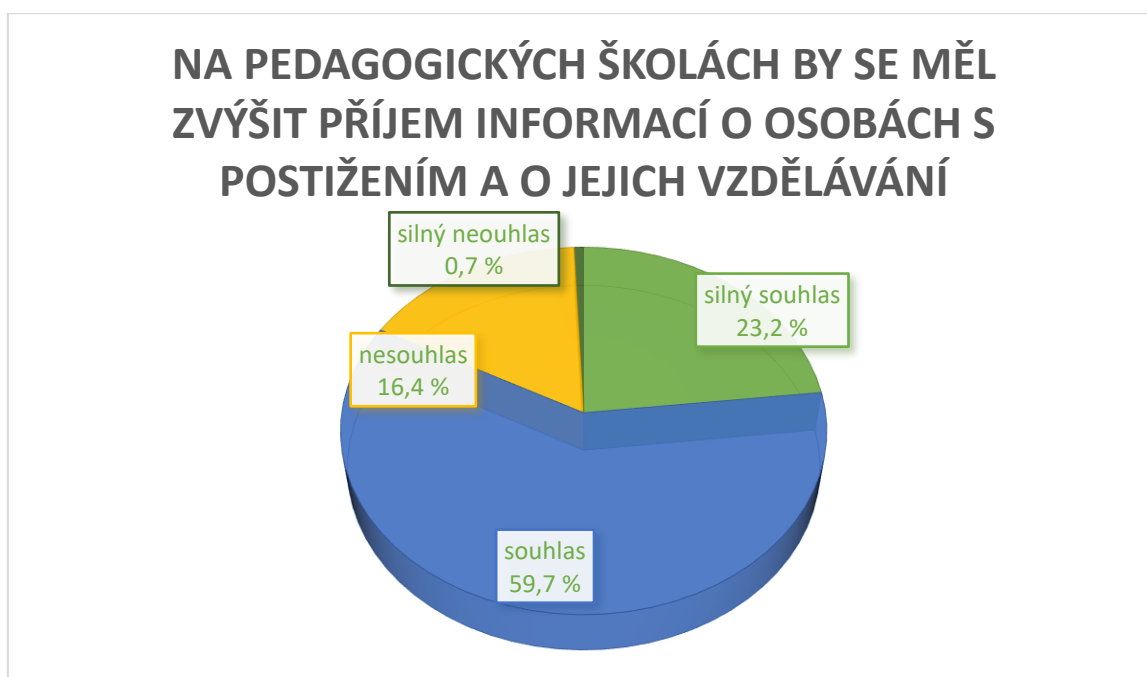
Graf č. 16

Záměrem otázky č. 16 bylo zjistit, jak inkluzivní vzdělávání ovlivňuje studenty, jejich vztah ke studiu nebo jejich působení v budoucím zaměstnání. Více jak polovina respondentů nesouhlasí s tvrzením, že by je inkluzivní vzdělávání negativně ovlivňovalo, celkem 188 (64, 2 %) respondentů. Dalších 40 (13,6 %) respondentů s tímto tvrzením silně nesouhlasí. Zbývající respondenti vybrali odpovědi silný souhlas (10, 3,4 %) a souhlas (55, 18,8 %).

Otázka č. 17:

Na pedagogických školách by se měl zvýšit příjem informací o osobách s postižením a o jejich vzdělávání		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	68	23,2 %
Souhlas	175	59,7 %
Nesouhlas	48	16,4 %
Silný nesouhlas	2	0,7 %

Tabulka č. 17

Graf č. 17

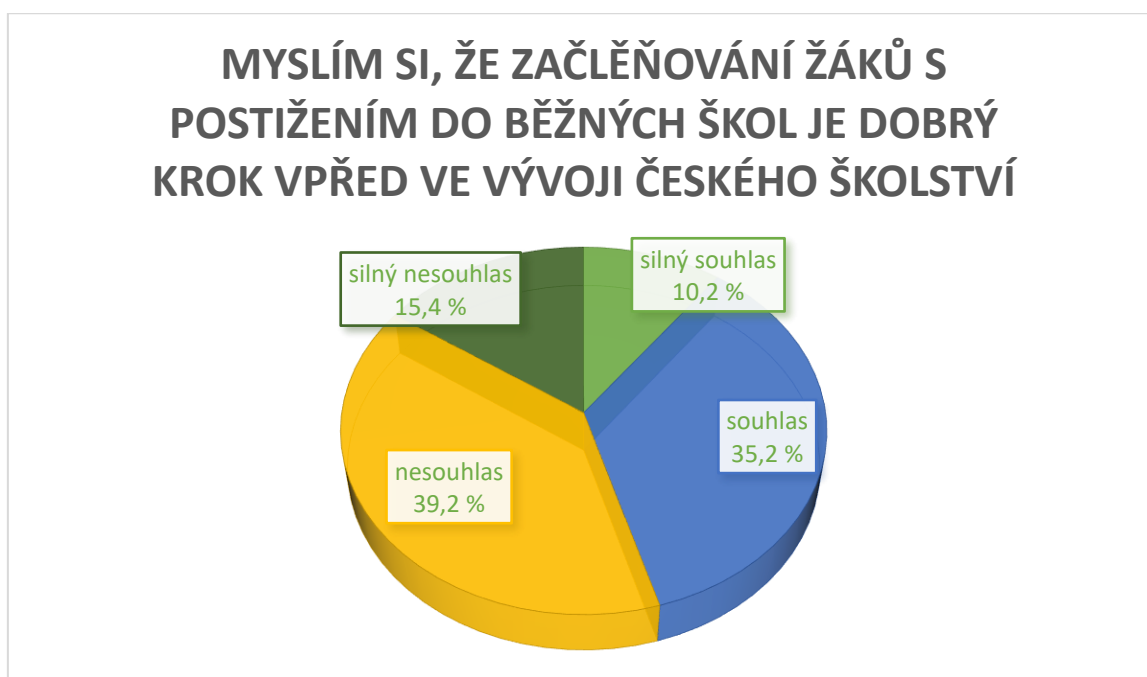
Výsledek otázky č. 17, zda by se a středních školách měl zvýšit příjem informací pro studenty o osobách s postižením a o jejich vzdělávání, je znázorněn v grafu a tabulce č.17. Dle respondentů by se příjem informací měl zvýšit, více jak polovina studentů vybrala odpověď souhlas (175, 59,7 %) a dalších 68 (23,2 %) respondentů silný souhlas. Zbylí studenti vybrali odpovědi silný nesouhlas (2, 0,7 %) a nesouhlas (48, 16,4 %), takže si myslí, že jsou informace dostačující a není třeba příjem zvyšovat.

Otázka č.18:

Myslím si, že začleňování žáků s postižením do běžných škol je dobrý krok vpřed ve vývoji českého školství		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	30	10,2 %
Souhlas	103	35,2 %
Nesouhlas	115	39,2 %
Silný nesouhlas	45	15,4 %

Tabulka č. 18

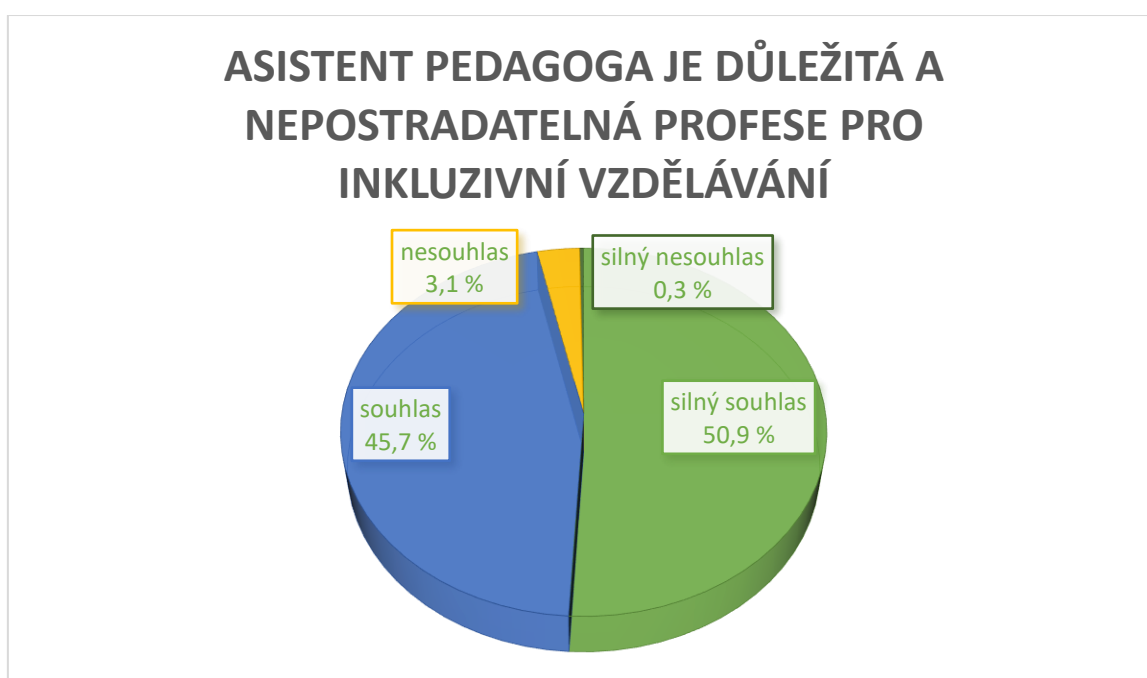
Graf č. 18

Otázka č. 18 zjišťovala názory studentů na vývoj českého školství, zda si myslí, že začleňování žáků s postižením do běžných škol, je krok vpřed či nikoliv. Dle grafického znázornění je zřejmé, že odpovědi studentů byly velmi různorodé, ale přece jen některé odpovědi převládaly. Celkem 39,2 % studentů vybrala odpověď nesouhlas a 15,4 % studentů odpověď silný nesouhlas. Dohromady tedy více jak polovina (54,6 %) studentů je toho názoru, že začleňování žáků s postižením do běžných škol není ve vývoji českého školství krok vpřed. Zbylých 45,4 % studentů (souhlas 35,2 %, silný souhlas 10,2 %) má názor opačný a myslí si, že je to krok vpřed.

Otázka č. 19:

Asistent pedagoga je důležitá a nepostradatelná profese pro inkluzivní vzdělávání		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	149	50,9 %
Souhlas	134	45,7 %
Nesouhlas	9	3,1 %
Silný nesouhlas	1	0,3 %

Tabulka č. 19

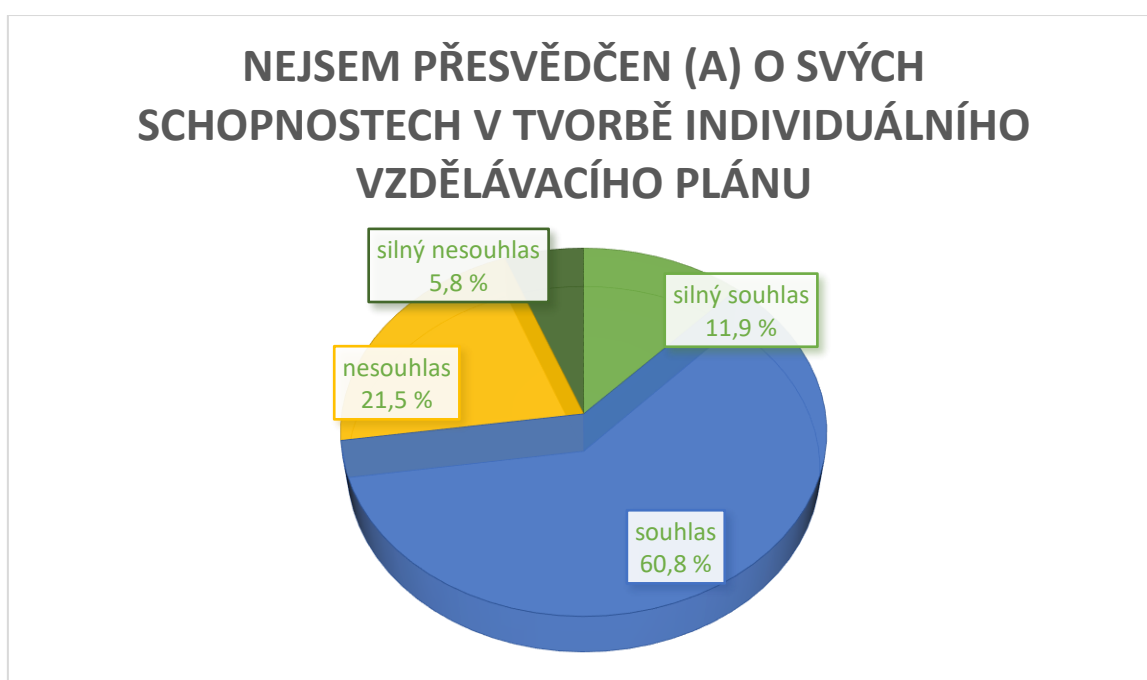
Graf č. 19

Další otázka se soustředila na asistenty pedagoga. Co na to studenti, jsou asistenti pedagoga důležitá a postradatelná či nepostradatelná profese inkluzivního vzdělávání? Z výsledků dotazníkového šetření je patrné, že většina studentů si myslí, že asistent pedagoga je důležitá a nepostradatelná profese pro inkluzivní vzdělávání. Celkem 149 (50,9 %) studentů vybrala odpověď silný souhlas a 134 (45,7 %) studentů souhlas. Zbýlých 9 (3,1 %) studentů vybralo odpověď nesouhlas a pouze 1 (0,3 %) student silně nesouhlasil.

Otázka č. 20:

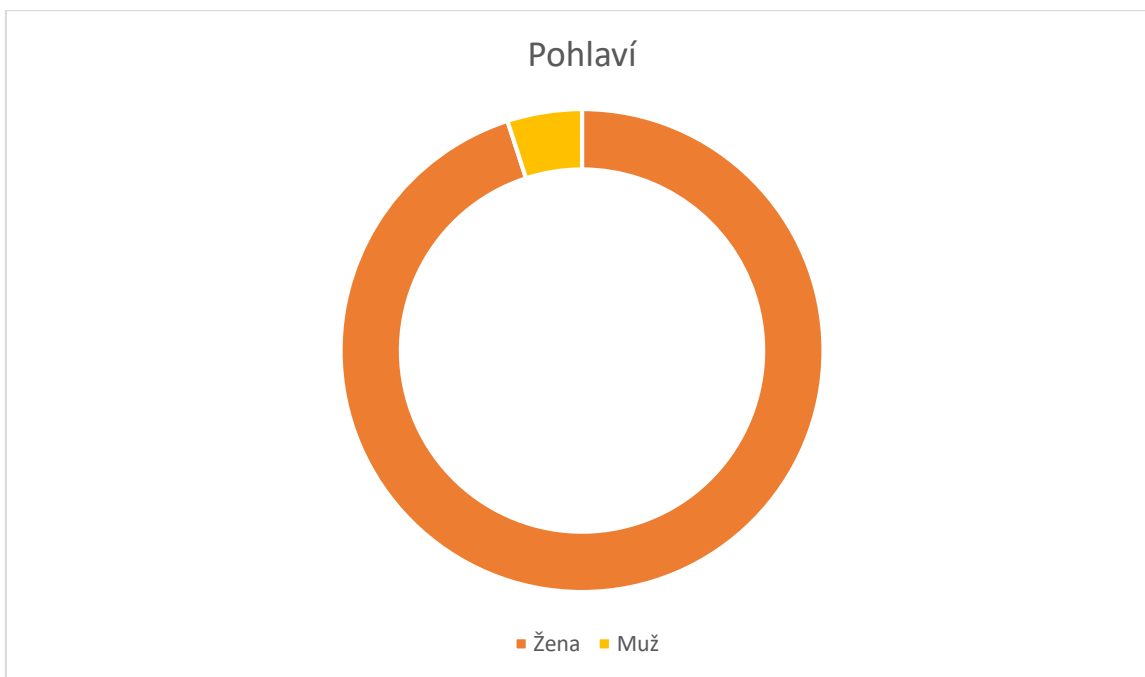
Nejsem přesvědčen (a) o svých schopnostech v tvorbě individuálního plánu		
Odpověď	Počet respondentů	Procenta
Silný souhlas	35	11,9 %
Souhlas	178	60,8 %
Nesouhlas	63	21,5 %
Silný nesouhlas	17	5,8 %

Tabulka č. 20

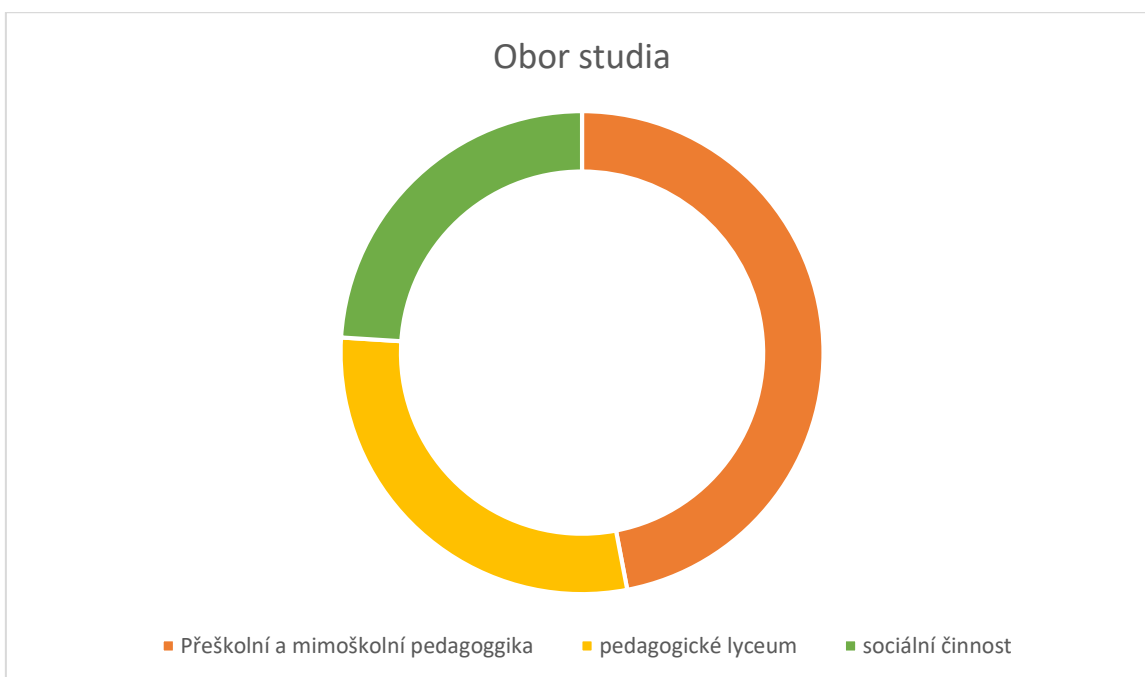
Graf č. 20

Poslední otázka se věnovala individuálním vzdělávacím plánům. Otázka zjišťovala, zda jsou studenti přesvědčeni o svých schopnostech tvořit individuální vzdělávací plán či nikoliv. Více jak polovina respondentů, celkem 60,8 %, vybrala odpověď souhlas, a tím vyjádřila svůj názor, že není přesvědčena o svých schopnostech v tvorbě individuálního vzdělávacího plánu. Dalších 11,9 % respondentů s tvrzením silně souhlasilo. Zbýlých 5,8 % vybralo odpověď silný nesouhlas a 21,5 % nesouhlas a mají tudíž opačné pohled na svoje schopnosti o tvorbě individuálních vzdělávacích plánů.

Graf č. 21

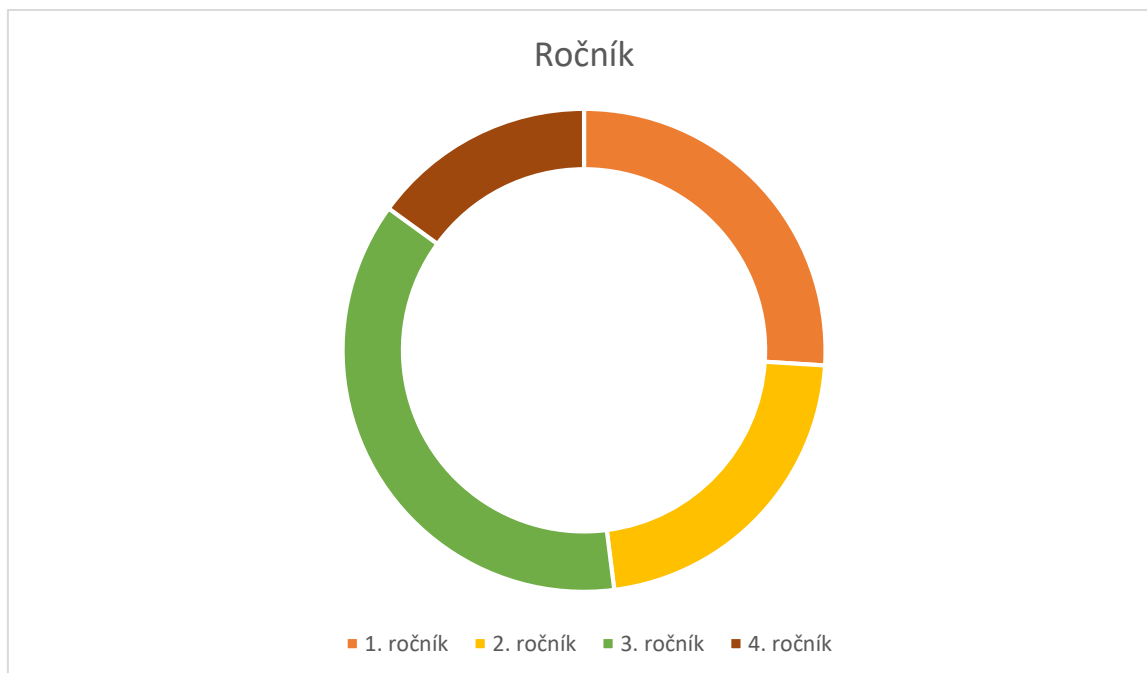
Dotazníkového šetření se zúčastnilo 5 % mužů a 95 % žen.

Graf č. 22

Na výše uvedeném grafickém vyjádření můžeme vidět zastoupení oborů studia. Tyto obory studují studenti, kteří se zapojili do dotazníkového šetření. Procentuální výsledek zastoupení oborů je následující. Celkem 47 % studentů studuje obor předškolní a mimoškolní

pedagogika, dalších 29 % studentů obor pedagogické lyceum a 24 % studentů studuje obor s názvem sociální péče.

Graf č. 23

Do dotazníkového šetření byly zapojeny všechny ročníky na středních školách. Studentů z prvních ročníků se zúčastnilo celkem 26 %, z druhých ročníků 22 %, z třetích ročníků 37% a ze čtvrtých ročníků 15 % studentů.

3.3 Shrnutí výsledků výzkumu

Dotazníkového šetření se zúčastnilo více žen než mužů, celkem dotazník vyplnilo 95 % žen a pouze 5 % mužů. Je to z toho důvodu, že na středních pedagogických školách studují převážně dívky. Z vyplněných údajů jsem dále zjistila, že dotazníkového šetření se zúčastnili studenti oborů předškolní a mimoškolní pedagogika, pedagogické lyceum a sociální činnost. Výzkum byl proveden ve všech ročnících středních škol, z prvních ročníků se zúčastnilo 26 % studentů, z druhých ročníků 22 % studentů, z třetích ročníků 37 % studentů a ze čtvrtých ročníků 15 % studentů. Z vyhodnocených odpovědí se zjistilo, že více jak polovina studentů si myslí, že začleňování žáků s postižením do běžných škol není dobrý krok vpřed ve vývoji českého školství. Výsledek ovšem není jednoznačný, celkem 54,6 % respondentů s inkluzivním vzděláváním nesouhlasí, ale dalších 45,4 % respondentů je opačného názoru a

myslí si, že začleňování postižených žáků do běžných škol je dobrý krok vpřed ve vývoji českého školství.

Z výsledků dotazníkového šetření bylo zjištěno, že dohromady 92,2 % studentům pedagogických oborů středních škol nevadí společnost osob s postižením a nebojí se přijít s nimi do kontaktu. Z výsledků je zřejmé, že 78,5 % studentů se neobává přímého kontaktu s žáky s postižením.

Další dílčí cíle bylo zjistit názor studentů na umístování do tříd běžných škol žáky s různými specifickými problémy. Celkem 69 % studentů souhlasí s tvrzením, že žáci s problémy v oblasti komunikace mohou být ve třídách běžných škol. Jako další dílčí cíl bylo vyzkoumáno, že 77,8 % studentů souhlasí s přítomností žáka, který vyžaduje pomoc asistenta, ve třídě běžné školy. Také si 96,6 % studentů myslí, že asistent pedagoga je důležitá a nepostradatelná profese pro inkluzivní vzdělávání. Výzkum prokázal, že dle studentů žáci s projevy agresivního chování nepatří do tříd běžných škol, odpovědělo takto celkem 85,3 % studentů.

ZÁVĚR

Již v úvodu jsem se zmiňovala o tom, že pojem inkluze je v poslední době velmi diskutované téma. Ne všichni ovšem inkluzivní vzdělávání podporují a zastávají ho. Každý máme na inkluzivní vzdělávání nějaký názor a všichni na stejném názoru bychom se asi neshodli. Z důvodu málo prozkoumané oblasti, jsme se rozhodla, nasměrovat svůj výzkum právě na studenty středních pedagogických škol. Studenti jednou dostudují a ve svém zaměstnání budou mít velký vliv na žáky samotné a na chod a průběh vzdělávání, kterého se účastní i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami či různým postižením. Je tedy dle mého názoru dobré se zajímat o to, jak tuto problematiku vnímají studenti a popřípadě se snažit najít řešení problémů, které se dají v inkluzivním vzdělávání vylepšit, tak aby byli spokojeni členové, kteří jsou součástí inkluzivního vzdělávání.

Hlavním cílem práce bylo zjistit, jak na inkluzivní vzdělávání studenti pohlíží a jaký názor zastávají. Na otázku, zda si myslí, jestli je inkluzivní vzdělávání dobrým krokem kupředu ve vývoji českého školství odpověděli velmi rozporuplně a nezískali jsme jednoznačný výsledek. Většinu studentů inkluzivní vzdělávání neovlivňuje negativně v jejich cestě za budoucím povoláním, ale myslí si, že žáci nebudou dobře přijímáni v běžných školách svými spolužáky. Také jsou studenti přesvědčeni o tom, že po dokončení střední školy nebudou schopni poskytnout dostatečně kvalitní péči žákům s postižením či znevýhodněním.

Jedním z dalších cílů této práce bylo, v teoretické části objasnit pojmy týkající se inkluzivního vzdělávání. V této části práce byly objasněny počátky vzniku péče o jedince s postižením, tvorba institucí a informace o tom, jak ovlivnily vývoj moderní technologie například v oblasti komunikace. Práce poukázala na význam pojmu inkluze, integrace a exkluze. V další kapitole teoretické části bylo pojednáno o poradenských zařízeních, jaké jsou jejich funkce a náplň práce pracovníků pracujících například v pedagogicko-psychologické poradně, středisku výchovné péče či speciálněpedagogickém centru. Poradenská činnost je poskytovaná také na školním poradenském pracovišti, kde se na péče podílí například speciální pedagog, výchovný poradce nebo školní metodik prevence.

Průběh výzkumu měl, ale také svá úskalí. Spolupráci na dotazníkovém šetření mi přislíbily dvě střední školy, já jsem ovšem pro objektivnost výsledků chtěla získat pro výzkum alespoň tři střední pedagogické školy. Nakonec se mi povedlo domluvit se ještě s třetí školou na zapojení se do dotazníkového šetření. Na této škole mi ovšem nebyl umožněn osobní přístup

ke studentům, studenti vyplňovaly dotazníky elektronickou formou. Nakonec se tedy povedlo získat dostatek respondentů pro objektivní výsledek výzkumu.

Nyní když máme zjištěn názor studentů na inkluzivní vzdělávání by se výzkum mohl dát jiným směrem a navázat na tento výzkum výzkumem dalším. Navazující práce by mohla kvalitativní výzkumnou metodou pomocí rozhovoru odhalit pohled na inkluzivní vzdělávání z pohledu žáků či studentů, kteří mají nějaké znevýhodnění, postižení či speciální vzdělávací potřeby a vzdělávají se na běžné škole.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

LECHTA, V. 2016, *Inkluzivní pedagogika*. 1.vydání Praha: Portál, ISBN 978-80-262-1123-5.

ANDERLIKOVÁ, L. 2014 *Cesta k inkluzi*. Praha: TRITON, ISBN 978-80-7387-765-1.

OPEKALOVÁ, O. 2010 *Kapitoly z výchovného poradenství*. Praha: Univerzita J.A.Komenského, , ISBN 9788086723969.

UZLOVÁ, I. 2010 *Asistence lidem s postižením a znevýhodněním*. Praha: Portál, ISBN 978-80-7367-764-0.

BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. 2016 *Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma*. Brno: Masarykova univerzita, ISBN 978-80-210-8140-6.

KALGEROVÁ, J., STARÁ, J. a kol., 2015 *Metodika práce asistenta pedagoga*. Olomouc: Univerzita Palackého, ISBN 978-80-244-4499-4.

MICHALÍK, J., BASLEROVÁ, P., FELCMANOVÁ, L. a kol. 2015, *Katalog podpůrných opatření*. Olomouc: Univerzita palackého, ISBN 978-80-244-4654-7.

JURKOVIČOVÁ, P., REGEC, V. 2013 *Základy speciálněpedagogického poradenství*. Olomouc: Univerzita Palackého, ISBN 978-80-244-3695-1.

KNOTOVÁ, D. a kol. 2014 *Školní poradenství*. Havlíčkův Brod: Grada, ISBN 978-80-247-4502-0.

ŠAUEROVÁ, M., ŠPALKOVÁ, K., NECHLEBOVÁ, E., 2012 *Speciální pedagogika v praxi*. Havlíčkův Brod: Grada, ISBN 978-80-247-4369-1.

KALEJA, M. 2013 *Etopedická propedeutika v inkluzivní speciální pedagogice*. Ostrava: Universitas, ISBN 978-80-7464-396-5.

KUCHARSKÁ, A., MRÁZKOVÁ, J., WOLFOVÁ, R., TOMICKÁ, V. 2013 *Školní speciální pedagog*. Praha: Portál, ISBN 978-80-262-0497-8.

VYHLÁŠKA Č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

VYHLÁŠKA Č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systémem

https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=64125

SEZNAM ZKRATEK

SPC – speciálně pedagogické centrum

PPP – pedagogicko-psychologická poradna

SVP – středisko výchovné péče

PO – podpůrná opatření

AP – asistent pedagoga

IVP – individuální vzdělávací plán

AA – silný souhlas

A – souhlas

N – nesouhlas

SN – silný nesouhlas

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č.1 (dotazník)

Prosíme o vyplnění těchto údajů: žena muž

1.ročník 2.ročník 3.ročník 4.ročník

Obor studia: _____

Prosíme Vás o vyplnění anonymního dotazníku, jehož výsledky budou zařazeny do zpracování s dalšími údaji k výzkumu, zaměřeného na inkluzivní vzdělávání. Děkujeme za Váš čas, věnovaný vyplnění následující tabulky. Běžnou školou zde myslíme vzdělávací zařízení primárně pracující s intaktní (nepostíženou) populací.

Zakroužkujte prosíme platnou odpověď:

AA	A	N	SN
silný souhlas	souhlas	nesouhlas	silný nesouhlas

1	společnost osob s postižením mi nevadí	AA N	A SN
2	obávám se přímého kontaktu s žáky s postižením	AA N	A SN
3	žáci s problémy v oblasti komunikace mohou být ve třídách běžných škol	AA N	A SN
4	žáci vyžadující přítomnost asistenta mohou být ve třídách běžných škol	AA N	A SN
5	žáci s projevy agresivního chování patří do tříd běžných škol	AA N	A SN
6	žáci, kteří vyžadují pro svoje vzdělávání individuální plán, patří do tříd běžných škol	AA N	A SN
7	žáci, kteří potřebují pro svoje vzdělávání speciální komunikační techniky (Brail, znakový jazyk), patří do tříd běžných škol	AA N	A SN
8	žáci s poruchami pozornosti patří do tříd běžných škol	AA N	A SN
9	žáci, kteří soustavně neprospívají, patří do tříd běžných škol	AA N	A SN
10	jsem přesvědčen (a), že přítomnost žáka s postižením podstatně zvýší moji pracovní zátěž	AA N	A SN
11	Jsem přesvědčen (a), že inkluzivní vzdělávání má negativní vliv na vzdělávání žáků běžných škol	AA N	A SN
12	nejsem přesvědčen (a) o tom, že studium na střední škole mě dostatečně připravuje na práci s žáky s postižením a se speciálními potřebami	AA N	A SN
13	jsem přesvědčen (a) o tom, že nejsem schopný (a) poskytnout integrovanému žákovi dostatečnou pozornost a péči	AA N	A SN
14	obávám se, že žáci s postižením nebudou dobře přijímáni mezi spolužáky, kteří nemají žádné postižení nebo speciální potřeby	AA N	A SN
15	přítomnost žáka s postižením považuji pro sebe za zdroj velké psychické zátěže	AA N	A SN
16	inkluzivní vzdělávání negativně ovlivňuje můj vztah ke studiu nebo moje budoucí působení v zaměstnání	AA N	A SN

17	na pedagogických školách by se měl zvýšit příjem informací o osobách s postižením a o jejich vzdělávání	AA N	A SN
18	myslím si že, začleňování žáků s postižením do běžných škol je dobrý krok vpřed ve vývoji českého školství	AA N	A SN
19	asistent pedagoga je důležitá a nepostradatelná profese pro inkluzivní vzdělávání	AA N	A SN
20	nejsem přesvědčen (a) o svých schopnostech v tvorbě individuálního vzdělávacího plánu	AA N	A SN

Děkujeme za vyplnění dotazníku

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Lenka Fraňková
Katedra nebo ústav:	Ústav speciálně pedagogických studií
Vedoucí práce:	prof. PhDr. PaedDr. Miloň Potměšil, Ph.D.
Rok obhajoby:	2019

Název práce:	Názor studentů pedagogických oborů na inkluzivní vzdělávání
Název práce v angličtině:	The opinion of students of educational studies on inclusive education
Anotace práce:	Bakalářská práce se zabývá názorem studentů středních škol na inkluzivní vzdělávání. Teoretická část se věnuje vysvětlení pojmu inkluze a zaměřuje se na poradenská zařízení. Praktická část prezentuje výsledky zjištěné z dotazníků, které vyplnily studenti středních pedagogických škol.
Klíčová slova:	Inkluze, poradenská zařízení, vzdělávání, postižení, znevýhodnění, speciální vzdělávací potřeby
Anotace v angličtině:	The bachelor thesis deals with the opinion of secondary school students on inclusive education. The theoretical part deals with the explanation of the term inclusion and focuses on consulting facilities. The practical part presents the results obtained from the questionnaires completed by students of secondary pedagogical schools.
Klíčová slova v angličtině:	Inclusion, consulting facilities, education, disability, handicap, special educational needs
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1: Dotazník pro studenty středních pedagogických škol
Rozsah práce:	51
Jazyk práce:	Český jazyk